

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 21 maja 2025 r.

Poz. 1838

OBWIESZCZENIE RADY MIEJSKIEJ W BODZENTYNIE

z dnia 15 maja 2025 r.

w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie przyjęcia programu postępowania naprawczego Gminy Bodzentyn

1. Na podstawie art. 16 ust.3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) w zw. z art. 97 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity uchwały Nr XV/50/2025 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 23 stycznia 2025 r. w sprawie przyjęcia programu postępowania naprawczego Gminy Bodzentyn z uwzględnieniem zmian wprowadzonych: uchwałą Nr XXIII/78/2025 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 10 lutego 2025 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr XV/50/2025 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 23 stycznia 2025 r. w sprawie przyjęcia programu postępowania naprawczego Gminy Bodzentyn, uchwałą Nr XXIV/82/2025 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 17 lutego 2025 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr XV/50/2025 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 23 stycznia 2025 r. w sprawie przyjęcia programu postępowania naprawczego Gminy Bodzentyn oraz uchwałą Nr XXXVI/104/2025 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 15 maja 2025 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XV/50/2025 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 23 stycznia 2025 r. w sprawie przyjęcia programu postępowania naprawczego Gminy Bodzentyn.

2. Obwieszczenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Komisarz Rządowy dla
Miasta i Gminy Bodzentyn

Anna Leżańska

Załącznik do obwieszczenia
Rady Miejskiej w Bodzentynie
z dnia 15 maja 2025 r.

UCHWAŁA NR XV/50/2025
RADY MIEJSKIEJ W BODZENTYNIE
z dnia 23 stycznia 2025 r.
w sprawie przyjęcia program postępowania naprawczego Gminy Bodzentyn

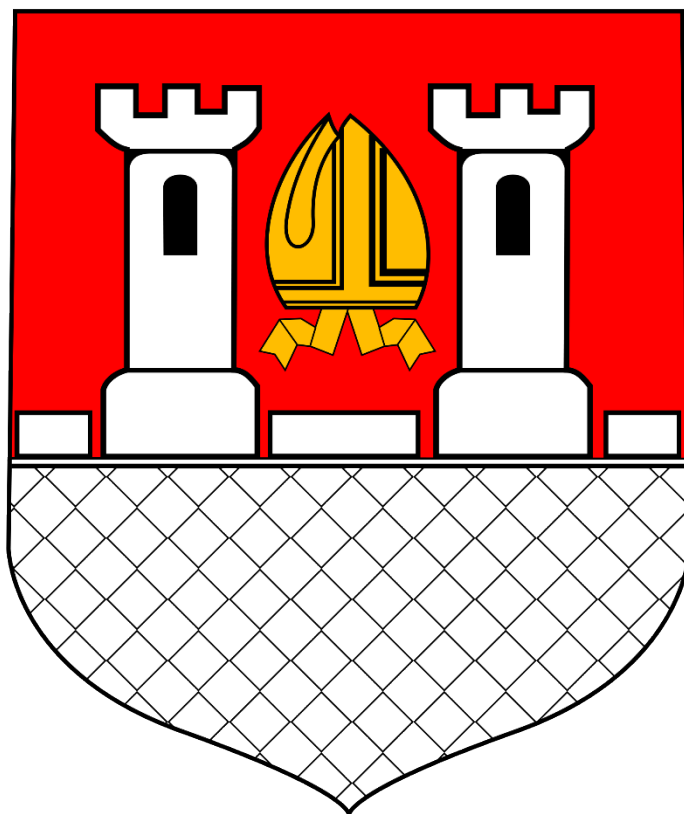
(tekst jednolity)

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 i art. 97 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. ustawy o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2024 r. Dz. U. poz. 1465 z późn. zm.) oraz 240a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity z 2024 r. Dz. U. poz. 1530 z późn. zm.), Rada Miejska w Bodzentynie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się program postępowania naprawczego Gminy Bodzentyn, zgodnie z załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Bodzentyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Gmina Bodzentyn

Program Postępowania Naprawczego

w oparciu o art. 240a ustawy o finansach publicznych

Styczeń 2025 r.

Spis treści

Wstęp	4
a. Program postępowania naprawczego w ustawie o finansach publicznych.....	4
b. Geneza programu postępowania naprawczego w Gminie Bodzentyn	5
I. Analiza finansów Gminy w latach 2021 - 2024	5
a. Dochody.....	6
b. Wydatki	10
c. Analiza wskaźnikowa finansów oświaty w Gminie	20
d. Wynik budżetu.....	24
e. Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji	25
f. Zobowiązania krótkoterminowe i poręczenia	28
g. Podsumowanie	28
II. Przedsięwzięcia naprawcze w zakresie dochodów i wydatków od 2025 r.	29
a. Wzrost dochodów bieżących	32
b. Ograniczenie wydatków bieżących.....	35
c. Podsumowanie	40
IIa Inne działania naprawcze.....	42
III. Pozyskanie finansowania.....	43
a. Analiza zdolności kredytowej	43
b. Określenie potrzeb finansowych i plan restrukturyzacji	45
c. Wybór instrumentu dłużnego	49
IV. Podsumowanie Programu Postępowania Naprawczego	51
V. Harmonogram wdrożenia programu naprawczego	52
a. Pozyskanie finansowania.....	58
Załączniki	
a. Wieloletnia prognoza finansowa na lata 2025-2050	55
b. Wydatki gminy w latach 2024- 2025.....	65

Wstęp

a. Program postępowania naprawczego w ustawie o finansach publicznych

Niezachowanie wymogów wynikających z art. 242-244 ustawy o finansach publicznych z 2009 r. (dalej: UFP, ustawa), skutkuje brakiem możliwości uchwalenia budżetu JST i towarzyszącej mu wieloletniej prognozy finansowej na „zwykłych” warunkach¹. W takim przypadku kolegium regionalnej izby obrachunkowej (dalej: RIO) powinno wezwać jednostkę do opracowania programu postępowania naprawczego (dalej: PPN) i wdrożenia go poprzez podjęcie stosownej uchwały. Z inicjatywą wezwania do wprowadzenia PPN kolegium RIO może wyjść w oparciu o przedłożone przez zarząd jednostki projekty uchwały budżetowej i wieloletniej prognozy finansowej (lub zmiany tychże), zawierające ww. uchybienia. Do podjęcia uchwały dotyczącej programu postępowania naprawczego uprawniony jest organ stanowiący JST, tj. w przypadku Bodzentyna Rada Miejska. PPN powinien zostać przedłożony przez JST do zaopiniowania właściwej RIO w ciągu 45 dni od daty dostarczenia wezwania. Przesłanie wezwania przez kolegium RIO obliguje JST do podjęcia ww. działań pod sankcją narzucenia uchwały budżetowej przez samą RIO. Rada Miejska w Bodzentynie nie podjęła stosownej uchwały w sprawie opracowania programu postępowania naprawczego i nie przedłożyła w ciągu 45 dni do zaopiniowania Regionalnej Izbie Obrachunkowej. Wobec powyższego organy Gminy stanowiący i wykonawczy zostały zawieszone i ustanowiono zarząd komisaryczny. W tym przypadku program postępowania naprawczego niezwłocznie opracowuje i przedstawia do zaopiniowania Regionalnej Izbie Obrachunkowej Komisarz Rządowy.

Program postępowania naprawczego zawiera (przy czym poniższa lista może być rozszerzona)²:

- analizę stanu finansów JST, w tym określenie przyczyn zagrożenia realizacji zadań publicznych,
- plan przedsięwzięć naprawczych, wraz z harmonogramem ich wprowadzania, zmierzających do usunięcia zagrożenia realizacji zadań publicznych przez JST oraz zachowania relacji określonej w art. 242–244 UFP,
- przewidywane efekty finansowe poszczególnych, planowanych przedsięwzięć naprawczych, wraz z określeniem sposobu ich obliczania.

PPN uchwalony jest na okres nieprzekraczający 3 kolejnych lat budżetowych. Oznacza to, że możliwy jest krótszy okres trwania programu. W okresie trwania PPN Rada Miejska lub Komisarz Rządowy może uchwalać WPF oraz budżet jednostki oraz ich zmiany bez zachowania relacji określonej w art. 242 - 244 UFP. Jednocześnie niezachowanie relacji może dotyczyć jedynie spłat zobowiązań istniejących na dzień uchwalenia programu postępowania naprawczego³. Art. 224 ust. 1 pkt 2 lit. b wskazuje, że relacja określona w art. 242-244 uofp musi zostać zachowana na koniec roku, w którym

¹ art. 240a ust. 1 UFP.

² art. 240a ust. 1, 3 i 7 UFP.

³ art. 240a ust. 2, 4 i 9 UFP.

upływa termin spłaty pożyczki udzielonej z budżetu państwa. Jeżeli zatem PPN uchwalany na okres 3 lat budżetowych zakłada ubieganie się o pożyczkę z budżetu państwa i jej spłatę wykraczającą poza okres realizacji PPN to ewentualne prognozowane przekroczenie relacji z art. 242-244 uofp w okresie dłuższym niż 3 lata, nie powinno stanowić przesłanki do wydania negatywnej opinii RIO o tym programie.

W czasie realizacji PPN objęta nim jednostka styka się z szeregiem ograniczeń. Jednostka taka nie ma możliwości:

- podejmowania nowych inwestycji finansowanych kredytem, pożyczką lub emisją papierów wartościowych,
- udzielania pomocy finansowej innym JST,
- udzielania poręczeń, gwarancji i pożyczek,
- ponoszenia wydatków na promocję jednostki,
- ponoszenia wydatków na fundusz sołecki,

a także ogranicza realizację zadań innych niż obligatoryjne, finansowanych ze środków własnych. Ponadto w okresie tym pojawiają się ograniczenia w zakresie podnoszenia diet radnych oraz wynagrodzenia zarządu JST⁴.

Wprowadzenie PPN ma na celu zdyscyplinowanie władz samorządowych w zakresie polityki budżetowej. Czas trwania programu ma być okresem działań naprawczych.

b. Geneza programu postępowania naprawczego w Gminie Bodzentyn

Uchwałą Nr 95/2024 z dnia 5 września 2024 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach wezwało Gminę Bodzentyn do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego jak również przedłożenia tego programu celem zaopiniowania do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, w ramach działalności nadzorczej, stwierdziło nierealistyczność zarówno po stronie dochodowej jak również po stronie wydatkowej w uchwale budżetowej. Ponadto, Kolegium RIO zwróciło uwagę na stale pogarszającą się sytuację finansową Gminy Bodzentyn, która to sytuacja stanowi zagrożenie dla realizacji obligatoryjnych zadań publicznych i prawidłowej gospodarki finansowej przez Gminę Bodzentyn w roku 2024 oraz latach kolejnych oraz niezachowanie relacji określonej w art. 243 ust. 1.

Tym samym również została spełniona przesłanka wynikająca wprost z Art. 240a pkt. 1 ustawy o finansach publicznych, mówiąca, że „W razie braku możliwości uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z zasadami określonymi w art 242–244, oraz zagrożenia realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego,

⁴ art. 240a ust. 5 i 6 UFP.

kolégium regionalnej izby obrachunkowej wzywa jednostkę samorządu terytorialnego do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz przedłożenia tego programu celem zaopiniowania do regionalnej izby obrachunkowej, w terminie 45 dni od dnia otrzymania wezwania.”

Podstawą do wezwania Gminy Bodzentyn do opracowania i podjęcia planu postępowania naprawczego było przede wszystkim niezachowaniem relacji określonej w art. 243 ust. 1 ufp. Przekroczenie wskaźnika dopuszczalnej spłaty zadłużenia w latach 2025 - 2028 nastąpiło na skutek urealnienia budżetu poprzez zmniejszenie dochodów bieżących na kwotę ok. 17,7 mln zł oraz zwiększenia wydatków budżetowych. W konsekwencji Rada Miejska, uchwałą nr VI/25/2024 z dnia 23 sierpnia przyjęła WPF, która nie spełniała relacji z art. 243 ufp w latach 2025 – 2028.

Zgodnie z art. 240a ust. 1 UFP, program postępowania naprawczego Gminy Bodzentyn zawiera analizę finansów JST, plan przedsięwzięć naprawczych oraz przewidywane efekty działań. Analiza finansów dotknęła części historycznej, dotyczącej wykonania budżetu w latach 2021 - 2024 oraz planu budżetu na 2025 r.

Gmina Bodzentyn, w związku z trudną sytuacją finansową, opracowała program postępowania naprawczego, w ramach którego zamierza ubiegać się o pożyczkę naprawczą z budżetu państwa, w myśl artykułu 224 ustawy o finansach publicznych.

I. Analiza finansów Gminy w latach 2021 - 2024

Pogłębiona analiza została przeprowadzona w perspektywie lat 2021 - 2024. Przyjęto założenie, że okres czteroletni będzie wystarczający dla potrzeb oceny finansów jednostki samorządu terytorialnego, w tym określenia przyczyn zagrożenia realizacji zadań publicznych.

Przedstawione dane dot. lat 2021 - 2024 pochodzą z odpowiednich sprawozdań Rb. Dane dotyczące roku 2024 stanowią dochody wykonane, wykazane w sprawozdaniu Rb-27 S za miesiąc grudzień.

a. Dochody

Poniższy wykres przedstawia dochody ogółem Gminy w badanym okresie w podziale na dochody bieżące i majątkowe.

Wykres 1. Dochody ogółem w Gminie Bodzentyn w latach 2021 - 2024 w milionach złotych

źródło: opracowanie własne

Dochody ogółem w latach 2021 - 2023 Gmina wykonywała na poziomie 61,6 - 72,8 mln zł, przy czym za 55,6 - 67,6 mln zł z tej kwoty odpowiadały dochody bieżące, które z reguły cechuje większa powtarzalność niż dochody majątkowe, które mają charakter incydentalny. W 2024 roku według sprawozdania Rb-27 S za miesiąc grudzień przewiduje się dochody wykonane ogółem na poziomie 79,9 mln zł z czego 67,2 mln zł dochodów bieżących oraz 12,7 mln zł dochodów majątkowych. W dalszej części opracowania dokonano pogłębionej analizy dochodów.

Dochody bieżące

Następny wykres przedstawia dochody bieżące Gminy podzielone na źródła według struktury dla wieloletniej prognozy finansowej.

Wykres 2. Dochody bieżące według struktury WPF w latach 2021 - 2024 w milionach złotych

źródło: opracowanie własne

Największymi składnikami dochodów Gminy są dochody z subwencji i dotacji zewnętrznych. Subwencja ogólna dla Gminy od 2021 r. stale rosła (**od 18,0 mln zł do 23,9 mln zł**). **Na wysokość subwencji Gmina nie ma bezpośredniego, krótkookresowego wpływu.** Największą częścią subwencji ogólnej jest część oświatowa, która w latach 2021 – 2023 wyniosła 10,2 – 12,7 mln zł. Za 2024 rok według Rb-27S za miesiąc grudzień wynosi 17,2 mln zł. Wysokość subwencji oświatowej zależy od zakresu zadań oświatowych realizowanych przez jednostki oraz liczby uczniów i rozdzielanej według zasad określonych w rozporządzeniu ministra edukacji w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. Część wyrównawcza stanowi ok. 6,1 mln zł. Środki te finansowane są z tzw. „janosikowego”. Część wyrównawcza subwencji jest należna gminom, których wskaźnik dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca jest mniejszy niż 92% wskaźnika dochodu podatkowego dla wszystkich gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca oraz których gęstość zaludnienia jest niższa niż średnia gęstość zaludnienia kraju.

Dotacje bieżące charakteryzują się istotną zmiennością, ponieważ w analizowanych latach wynoszą odpowiednio: w 2021 roku 23,4 mln zł, by w 2022 roku wzrosnąć do 29,4 mln zł, potem spaść do poziomu 14,0 mln zł w 2023 roku. Główny wpływ na omawianą zmienność miało przejęcie przez ZUS rozliczania świadczeń „500+” od czerwca 2022 r. oraz nieprzewidziane zdarzenia, m.in: pandemia COVID-19. Kryzys zdrowotny, wywołany pandemią koronawirusa, nałożył na gminę konieczność przekształcenia wielu obszarów funkcjonowania – od edukacji po usługi społeczne, stawiając przed nią wyzwania zarówno operacyjne, jak i finansowe. Przykładowo, w 2022 r. dotacja bieżąca z funduszu przeciwdziałania COVID-19 z przeznaczeniem na dodatek węglowy wyniosła 9,4 mln zł. Opisana relacja nadwyżki do dochodów kształtuje zdolność obsługi długu przez Gminę. W przypadku Gminy Bodzentyn niespełnienie wymaganej relacji z art. 243 ufp jest głównym powodem konieczności wdrożenia programu naprawczego.

Wpływy z pozostałych dochodów bieżących (głównie z podatków i opłat lokalnych) kształtują się na poziomie 6,1 - 11,7 mln zł. Wzrost pozostałych dochodów bieżących w latach 2023 – 2024 do poziomu 11,2 – 11,7 mln zł wynikał z dochodów na preferencyjny zakup węgla (0,9 mln zł + 1,6 mln zł) oraz środków otrzymanych z funduszu przeciwdziałania COVID (1,1 mln zł + 0,6 mln zł). Dochody z podatków i opłat to jedyna kategoria dochodów wyróżnionych w WPF, na których planowanie Gmina ma bezpośredni wpływ. Kwoty w pozostałych kategoriach Gmina otrzymuje od władz centralnych.

Kolejnym dużym elementem dochodów bieżących Gminy są dochody z udziału w PIT, które kształtują się na poziomie 7,9 - 8,5 mln zł a w 2024 roku 12,2 mln, co stanowi udział ok. 15,5%. Pomijalną wartością z punktu widzenia budżetu są natomiast dochody z udziału w CIT (mniej niż 0,3%), co świadczy o braku dużych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy.

Analiza dochodów bieżących wskazuje na względnie stały ich poziom z niewielkim wzrostem (wyłączając wzrost dochodów z dotacji na program „500+” oraz wzrost otrzymywanej subwencji wyrównawczej). Dochody Gminy zatem są stabilne, jednak niedostateczne by pokryć potrzeby wydatkowe Gminy oraz spłatę zobowiązań kredytowych. Sytuacja zadłużeniowa zostanie szerzej omówiona w dalszej części dokumentu.

Dochody majątkowe

W badanym okresie dochody majątkowe Gminy charakteryzują się istotną zmiennością (5,2 – 12,6 mln zł rocznie), co potwierdza ich incydentalny charakter.

Poniższy wykres prezentuje dochody majątkowe Gminy Bodzentyn w latach 2021 - 2024. Zastosowano podział taki jak w wieloletniej prognozie finansowej, przy czym w dotacjach i środkach przeznaczonych na inwestycje wyszczególniono te z programów europejskich i pozostałych źródeł.

Wykres 3. Dochody majątkowe w latach 2021 - 2024 w milionach złotych

źródło: opracowanie własne

Najistotniejszą kategorią dochodów majątkowych były dotacje inwestycyjne krajowe na łącznie blisko 31,0 mln zł w latach 2021 - 2024, z czego 12,6 mln Gmina osiągnęła w 2024 r. Wpływ dotacji w 2024 roku wynika w głównej mierze z dotacji otrzymanych z rządowego funduszu „Polski Ład” w wysokości 11,4 mln. Poniżej przedstawiono największe dotacje krajowe w budżecie na 2024 rok:

- Rozdział 01044 (rolnictwo i łowiectwo: infrastruktura sanitacyjna wsi) 9,4mln zł,
- Rozdział 80101 (oświata i wychowanie: szkoły podstawowe), łącznie 2,00 mln zł.

Możliwość realizacji inwestycji współfinansowanych bezzwrotnym wsparciem z zewnątrz ułatwiły rozwój Gminy Bodzentyn. Jednocześnie konieczne było znalezienie środków na wkład własny do tych inwestycji, przez co konieczne było zaciągnięcie dodatkowych zobowiązań przez Gminę, co pośrednio przyczyniło się do konieczności wdrożenia działań naprawczych.

Dochody ze sprzedaży majątku są pomijalne w analizowanym okresie, w latach 2021 – 2023 łączna kwota dochodów z tego tytułu wyniosła poniżej 0,5 mln zł. 2024 r. nie przewidywał dochodów z tego tytułu.

b. Wydatki

Poniższy wykres przedstawia wydatki ogółem Gminy w latach 2021 - 2024 w podziale na wydatki bieżące i majątkowe.

Wykres 4. Wydatki bieżące i majątkowe w latach 2021 - 2024 w milionach złotych

źródło: opracowanie własne

Wydatki ogółem Gminy Bodzentyn w latach 2021 - 2023 wynosiły między 58,3 - 77,2 mln zł, przy czym ich część bieżąca nieustannie rosła, z 54,5 mln zł do 66,9 mln zł. Wykonanie wydatków bieżących za 2024 rok według sprawozdania Rb-28S za miesiąc grudzień wynosi 66,7 mln zł.

Wydatki majątkowe Gminy w latach 2021 - 2023 wyniosły łącznie 29,0 mln zł. **Wykonane wydatki majątkowe za 2024 rok** według sprawozdania Rb-28S za miesiąc grudzień **wynoszą 18,9 mln zł**. Szczegóły zostały omówione w podrozdziale „Wydatki majątkowe”.

W kolejnych punktach wydatki bieżące i majątkowe zostały poddane poszerzonej analizie.

Wydatki bieżące

Poniższy wykres prezentuje wydatki bieżące Gminy Bodzentyn według działów budżetu dla lat 2021 – 2024. Działy zostały uszeregowane wg kwoty wydatków w 2024 r., od największej.

Działy budżetu w poniższym wykresie: oświata i wychowanie (801), rodzina (855), administracja publiczna (750), Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (900), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę (400), obsługa długu publicznego (757), pomoc społeczna (852), kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (921), Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (853).

Tabela 1. Wydatki bieżące według działów budżetowych w latach 2021 - 2024

Dział	Opis	2021	2022	2023	2024
801	Oświata i wychowanie	19 219 318,30	22 474 865,46	24 589 645,52	29 415 825,48
855	Rodzina	19 454 154,35	12 986 174,27	9 677 995,97	11 057 720,54
750	Administracja publiczna	5 075 155,50	6 582 378,22	7 058 616,16	8 062 257,41
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4 005 323,83	4 159 869,69	4 041 394,89	3 634 211,98
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę		102 502,59	2 831 966,45	
757	Obsługa długu publicznego	420 243,92	1 780 064,44	2 604 621,42	2 764 291,80
852	Pomoc społeczna	2 585 117,02	4 437 892,78	2 596 061,11	4 331 460,00
921	Kultura i ochrona	1 284 834,98	1 440 949,46	1 894 673,85	1 856 705,91

	dziedzictwa narodowego				
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	414 240,80	9 750 439,14	1 466 690,33	65 516,00
600	Transport i Łączność	360 140,09	1 752 480,28	987 158,02	3 301 799,57

źródło: opracowanie własne

Na przestrzeni analizowanych lat dział Oświata i wychowanie jest największą kategorią wydatków bieżących, na które Gmina ma istotny wpływ, i kształtuje się **na poziomie 19,2 – 24,6 mln zł rocznie w latach 2021 - 2023**, co oznacza ok. 37% całości wydatków bieżących. **10,2 - 12,7 mln zł z tej kwoty pokrywane było przez wpływy z subwencji oświatowej, a więc średnio zaledwie 52% wydatków.** Pozostała część, którą można nazwać „deficytem oświaty”, Gmina musi pokryć z dochodów własnych. W planie budżetu na 2024 r. w dziale 801 po jego doszacowaniu na koniec roku, **uwzględniono wydatki bieżące na oświatę aż o 4,3 mln zł wyższe niż w 2023 r., natomiast subwencja oświatowa wyniosła o 4,5 mln zł więcej niż w zeszłym roku (Wykonanie za grudzień 2024 r. dochodów z subwencji wynosi 17,2 mln zł, a wydatki bieżące na oświatę 29,4 mln zł).** Wzrost wydatków bieżących w oświacie jest również efektem podwyżek dla nauczycieli zarządzanych przez władze centralne. Odbył się to bez wskazania wystarczających źródeł finansowania, a zatem wzrost wynagrodzeń będzie musiał zostać w znacznej części pokryty ze środków własnych budżetu Gminy. Działania naprawcze koniecznie powinny dotknąć sfery oświaty przy uwzględnieniu dobra uczniów i wychowanków.

Drugą największą kategorią były wydatki w dziale rodzina, które systematycznie spadają od 2021 r. z 19,5 mln zł, do 11,0 mln zł w 2024 r. co wynika w głównej mierze z przekazania realizacji programu 500+ od czerwca 2022 r. do ZUS-u.

Trzecią największą kategorią były wydatki w dziale **Administracja publiczna. W 2021 r. wydatki w tym dziale wynosiły 5,1 mln zł, by w ciągu trzech lat wzrosnąć o prawie 67% do poziomu 8,0 mln zł w 2024 r.** Do takiej sytuacji w szczególności przyczynił się wzrost kosztów z tytułu zatrudnienia, a co za tym idzie, naliczanych od nich składek. Działania naprawcze powinny objąć optymalizację administracji, w szczególności kosztów osobowych.

Istotnymi wydatkami bieżącymi były wydatki na pomoc społeczną. W 2022 r. wyniosły ok. 4,4 mln zł, wykonanie za 2024 r. na poziomie 4,3 mln zł. W ramach tej klasyfikacji zostały opłacone świadczenia z GOPS: dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw domowych oraz dla podmiotów wrażliwych, dodatek osłonowy oraz dożywianie dzieci pochodzących z Ukrainy. Wydatki te były w istotnej mierze finansowane z otrzymywanych na te cele dotacji bieżących.

Na uwagę zasługują również wydatki w dziale 757 (obsługa długu publicznego). W tej klasyfikacji umieszcza się odsetki od posiadanego zadłużenia oraz poręczenia. W wyniku coraz większego poziomu zadłużenia Gminy i wzrostu stóp WIBOR (na koniec 2021 r. zadłużenie wyniosło 25,5 mln zł a na koniec 2023 r. wyniosło 34,7 mln zł) koszty odsetkowe wzrosły z 0,4 mln zł w 2021 r. do 2,6 mln zł w 2023 r. W 2024 r. według sprawozdania Rb-28S za miesiąc grudzień, wydatki związane z obsługą długu wyniosły 2,7 mln zł.

Wydatki majątkowe

Gmina w latach 2021 - 2023 przeznaczyła nieco ponad 29,0 mln zł na wydatki majątkowe, z czego 65% zrealizowano w 2023 roku, co bezpośrednio wynikało z wysokich otrzymanych dotacji majątkowych w tym roku. Poniższy wykres prezentuje wykonane w latach historycznych oraz w 2024 r. według Rb-28S za miesiąc grudzień wydatki inwestycyjne Gminy według działów budżetu.

Wykres 5. Wydatki majątkowe według działów budżetu w latach 2021 - 2024 w milionach złotych

źródło: opracowanie własne

Największe kwoty w badanym okresie zostały zainwestowane w gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (15,6 mln zł + 2,8 mln zł z 2024 r.), oświatę i wychowanie (w 2024 r. wynosi 4,0 mln zł), oraz rolnictwo i łowiectwo (w 2024 r. 10,0 mln zł).

W budżecie Gminy Bodzentyn na 2025 r. zaplanowano do realizacji wydatki majątkowe w kwocie 19,5 mln zł m.in. na następujące zadania inwestycyjne:

Poniższa tabela przedstawia zadania inwestycyjne Gminy Bodzentyn na lata 2025 – 2027

Tabela 2. Wydatki majątkowe w latach 2025 – 2027

Zadania inwestycyjne Gminy Bodzentyn na lata 2025-2027											
LP	Nazwa zadania	Nakłady ogółem	Nakłady na 2025r. - budżet	Nakłady na 2025 r. - środki własne	Nakłady na 2025 r. - dofinansowanie	Uwagi	2026 - środki własne	2026 - dofinansowanie	2027 - środki własne	2027- dofinansowanie	% dofinansowania
1	Wykonanie dokumentacji projektowej kanału tłoczego kanalizacji sanitarnej od msc. Wola Szczygiełkowa do Bodzentyna wraz z projektem rozbiórki oczyszczalni ścieków w msc. Wola Szczygiełkowa w latach 2022 - 2025	343 170,00	343 170,00	343 170,00		Umowa z projektantem zawarta w 2023 r.					
2	Wykonanie dokumentacji projektowej budowy sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w msc. Dąbrowa Dolna i Podgórze w latach 2022 - 2025	129 400,00	129 400,00	129 400,00		Umowa z projektantem zawarta w 2023 r. Zadanie realizowane przez PUK Bodzentyn Sp. z o.o.					
3	Opracowanie dokumentacji projektowej dla przedsięwzięcia pn.: Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 751 na odcinku Wzdół Kolonia- Bodzentyn, od km ok. 11+284,00 do km ok. 16+412,00" w latach 2020-2025- Pomoc finansowa	150 000,00	150 000,00	150 000,00		Umowa o pomocy finansowej dla Samorządu Województwa zawarta w 2020 r.					

4	„Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi powiatowej nr 1411T wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego w msc. Wola Szczygiełkowa-Celiny-Bodzentyn" w latach 2021-2025- Pomoc rzeczowa	553 500,00	553 500,00	553 500,00		Umowa z projektantem zawarta w 2023 r. Dokumentacja stanowi pomoc rzeczową dla Powiatu Kieleckiego.					
5	Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania pn. " Budowa drogi powiatowej na odcinku Skorucin-Orzechówka" w latach 2020-2025- Pomoc rzeczowa	138 375,00	138 375,00	138 375,00		Umowa z projektantem zawarta w 2020 r. Dokumentacja stanowi pomoc rzeczową dla Powiatu Kieleckiego.					
6	„Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi powiatowej nr 1406T w msc. Podlesie" w latach 2020-2025- Pomoc rzeczowa	220 785,00	220 785,00	220 785,00		Umowa z projektantem zawarta w 2021 r. Dokumentacja stanowi pomoc rzeczową dla Powiatu Kieleckiego					
7	„Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi powiatowej nr 1406T w msc. Psary Podłazy- Hucisko- Wzdół Kolonia" w latach 2020-2025- Pomoc rzeczowa	249 075,00	249 075,00	249 075,00		Umowa z projektantem zawarta w 2021 r. Dokumentacja stanowi pomoc rzeczową dla Powiatu Kieleckiego					

8	Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania pn."Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej nr 1402T na odcinku od msc. Stara Wieś do skrzyżowania z drogą gminną nr 311017T" w latach 2020-2025- Pomoc rzeczowa	67 650,00	67 650,00	67 650,00		Umowa z projektantem zawarta w 2020 r. Dokumentacja stanowi pomoc rzeczową dla Powiatu Kieleckiego					
9	Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy i rozbudowy drogi gminnej w msc. Wzdół Kolonia na odcinku od drogi wojewódzkiej do drogi powiatowej w latach 2021 - 2025	121 450,00	103 000,00	103 000,00		Umowa z projektantem zawarta w 2023 r.					
10	Modernizacja infrastruktury drogowej na terenie czterech gmin należących do ZGGŚ na terenie których funkcjonowały PGR- etap II w latach 2024-2025	40 273,13	15 303,13	15 303,13		Inwestycja realizowana przez Związek Gmin Gór Świętokrzyskich w ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Środki w budżecie Gminy przeznaczone na inspektorów nadzoru dla zadań realizowanych na terenie gminy Bodzentyn.					

11	Opracowanie koncepcji programowo- przestrzennej wraz z uzyskaniem decyzji środowiskowej dla zadania pn. Budowa obwodnicy miasta Bodzentyn w latach 2020-2025	183 270,00	183 270,00	183 270,00		Umowa z projektantem zawarta w 2021 r. Dokumentacja stanowi pomoc rzeczową dla Powiatu Kieleckiego					
12	Wykonanie dokumentacji projektowej oraz budowa drogi asfaltowej wraz z odwodnieniem ul. Leśna, Wrzosowa, Stara Wieś sołectwa Wilków w latach 2019-2025	278 650,35	104 035,24	104 035,24		Umowy z projektantem zawarte w 2020 r.					
13	Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy mostu na ulicy Armii Krajowej w Bodzentynie w latach 2018 - 2025	43 100,00	21 550,00	21 550,00		Umowa z projektantem zawarta w 2018 r.					
14	Bezpieczne Góry Świętokrzyskie- budowa infrastruktury służącej wzmocnieniu bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców gmin Gór Świętokrzyskich w latach 2023 - 2025	2 399 324,59	5 000,00	5 000,00		Inwestycja realizowana przez Związek Gmin Gór Świętokrzyskich w ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.					

						Środki w budżecie Gminy przeznaczone na inspektora nadzoru dla przebudowy dróg realizowanych na terenie gminy Bodzentyn.					
15	Zakup udziałów w Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej	3 000 000,00	2 950 000,00	2 950 000,00		W 2023 r. Gmina przystąpiła do spółki z o.o. Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa. Gmina jest zobowiązana do wniesienia wkładu własnego pieniężnego, który otrzymała ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa w celu objęcia udziałów w Spółce.					
16	"Cyberbezpieczny Samorząd"-wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa w latach 2024-2025	805 700,00	805 700,00		805 700,00	Zadanie dofinansowane ze środków programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy w kwocie 704 181,80 zł oraz z Budżetu Państwa kwotą 101 518,20 zł					100%

17	Zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego wraz z wyposażeniem w ramach zadania pn. "Doposażenie OSP Bodzentyn (jednostki KSRG) w ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy wraz z wyposażeniem" w latach 2022-2025	2 230 516,00	2 165 416,00	638 061,55	1 527 354,45	Gmina podpisała umowę o dofinansowanie ze środków programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego. Zadanie w trakcie realizacji. W 2022 r. zakupiono quad, za który wpłynęła refundacja ze środków unijnych. Rezygnacja z dofinansowania skutkuje zwrotem otrzymanego dofinansowania w wys. 56 955,04 zł wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych naliczonych od dnia 09.07.2024 do dnia zwrotu. Nie jest możliwe aneksowanie umowy o dofinansowania i ograniczenie zakresu, gdyż nie zostaną zachowane wskaźniki projektu. Rezygnacja z realizacji zadania					
----	--	--------------	--------------	------------	--------------	---	--	--	--	--	--

						negatywnie wpłynie na bezpieczeństwo mieszkańców.					
18	Budowa kompleksu przedszkolno-żłobkowego w m. Wilków w latach 2021-2026	1 839 745,44				Gmina zawarła umowę dotacji z Wojewodą Świętokrzyskim w 2023 r.. Zadanie w 100% dofinansowane ze środków zewnętrznych.		1 839 745,44			100%

19	Modernizacja budynków użyteczności publicznej i rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy Bodzentyn w latach 2024-2026	6 000 000,00	2 967 798,94	453 208,46	2 514 590,48	Zadanie jest po przetargu i są wybrani wykonawcy. Roboty budowlane są współfinansowane w 95 % z Rządowego Funduszu Programu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Realizacja wnioskowanej inwestycji ma priorytetowe znaczenie, gdyż zakłada m.in. wymianę ciekących dachów w szkołach, docieplenia, wymianę okien, co pozwoli spełnić zalecenia Sanepidu w zakresie doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego sale, w których są zawilgocenia i zacieki na ścianach i sufitach. Wykonanie instalacji wodociągowej z hydrantami w	113 643,46	2 793 992,60		95%
----	---	--------------	--------------	------------	--------------	--	------------	--------------	--	-----

						budynku UMiG pozwoli wypełnić zalecenia straży pożarnej.					
20	Modernizacja infrastruktury edukacyjnej na terenie gminy Bodzentyn w latach 2023-2025	2 599 200,00	2 550 218,58	50 238,59	2 499 979,99	Zadanie zakończone. Wystawione faktury w 2024 r. Roboty budowlane są współfinansowane w 97,65 % z Rządowego Funduszu Programu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych					97,65%

21	Uzupełnienie oświetlenia na terenie gminy Bodzentyn- wykonanie dokumentacji projektowej oraz budowa w latach 2022-2025	63 180,00	43 848,00	43 848,00		Umowy z projektantem zawarte w 2022 (ul. Młynarska) i w 2024 (Podgórze, Dąbrowa Dolna, ul. Zadworska w Bodzentynie)					
22	Ochrona siedlisk środowisk wodnych Świętokrzyskiego Parku Narodowego poprzez budowę kładki w latach 2024-2029	9 109 595,79	0,00			Zadanie wybrane do dofinansowania z programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (dofinansowanie 5 mln zł), wniosek w trakcie ponownej oceny. Planowana realizacja w latach 2028-2029.					
23	Prace konserwatorskie i restauratorskie ruin pałacu biskupiego w Bodzentynie w latach 2023-2026	1 500 000,00	537 700,00	37 900,00	499 800,00	Na realizację zadania zostało przyznane dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.	437 900,00	499 800,00			71,15%
24	Zakup gruntów	13 000,00	13 000,00	13 000,00		Środki na zakup gruntów zajętych pod drogę gminną ul. Młynarska w Św. Katarzynie. Wykup dotyczy gruntu przeznaczonego do regulacji istniejącego pasa drogowego					

						drogi gminnej.					
25	Rekompensata inwestycyjna dla Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Bodzentyn Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Kielecka 83	5 225 484,54	5 225 484,54	5 225 484,54		Rekompensata należna PUK zgodnie z zapisami umowy Wykonawczej z dnia 30.12.2016 r. w związku z realizacją zadania własnego Gminy Bodzentyn z zakresu usług związanych z zaopatrywaniem mieszkańców w wodę i odprowadzanie ścieków					
Ogółem wydatki majątkowe		37 304 444,84	19 543 279,43	11 695 854,51	7 847 424,92		551 543,46	5 133 538,04			

źródło: opracowanie własne

Wydatki majątkowe w budżecie na 2025 rok zaplanowane w kwocie 19,5 mln planuje się sfinansować środkami z pożyczki z budżetu państwa w kwocie **11.695.854,51 zł**.

c. Analiza wskaźnikowa finansów oświaty w Gminie

W celu ukazania sytuacji finansowej oświaty Gminy Bodzentyn w kontekście budżetu, przeprowadzono analizę wykonanych wydatków na oświatę na przestrzeni lat 2018-2024. Taka analiza może być przyczynkiem do dyskusji i przeprowadzenia pogłębionych analiz. Wszelkie finansowe dane dotyczące lat budżetowych w niniejszym rozdziale pochodzą ze sprawozdań finansowych jednostek i stanowią wykonanie za cały rok (z wyjątkiem roku bieżącego). Dane dotyczące liczby uczniów w danym roku szkolnym stanowią stan na dzień 30 września danego roku z uwagi na dostępność spójnych danych dla całej grupy porównawczej.

Liczba uczniów w latach 2018-2024 i prognoza do 2030 roku

Najważniejszym czynnikiem bezpośrednio wpływającym na poziom otrzymywanej subwencji oświatowej jest liczba uczniów. Poniższy wykres przedstawia liczbę uczniów szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Bodzentyn w latach 2018-2024 oraz prognozę na kolejne 6 lat.

Wykres 6. Liczba uczniów SP prowadzonych przez Gminę Bodzentyn w danym roku szkolnym wg SIO na dzień 30.09

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL oraz SIO.

Pomiędzy latami szkolnymi 2018/2019 i 2019/2020 widoczny jest spadek liczby uczniów o 11,0% wynikający z ubytku jednego rocznika w skutek wygaszenia gimnazjów. W kolejnym roku liczba uczniów ponownie zmniejszyła się do 773, lecz w następnym okresie odnotowano dodatkowe 16 dzieci. Ostatnie dwa lata charakteryzował konsekwentny spadek do 685 uczniów. Względem pierwszego analizowanego okresu po likwidacji gimnazjów oznacza to utratę 101 dzieci oraz stanowi najniższy rezultat. Utrzymanie tego trendu może znacząco obciążyć budżet Gminy w kolejnych latach.

Do szkół podstawowych w Bodzentynie w ostatnim roku uczęszczało ok. 69% dzieci w wieku szkolnym zamieszkałych na terenie Gminy. Spośród analizowanych gmin miejsko-wiejskich jest to jeden z najniższych wyników. Bardzo ważne jest zredukowanie liczby uczniów korzystających z sieci oświaty poza Gminą.

Wariant optymistyczny zakłada, że dzieci, które obecnie nie uczęszczają do gminnych przedszkoli faktycznie mieszkają w miejscu swojego zameldowania i miejsca przedszkolne pozostaną wykorzystane na tym samym poziomie co obecnie. Przy takim założeniu, już od rekrutacji 2025 praktycznie wszystkie dzieci zameldowane w Bodzentynie musiałyby uczęszczać do przedszkoli Gminy, co byłoby możliwe do realizacji tylko w przypadku dużej liczby nowych mieszkańców dotychczas niezameldowanych lub dowozów dzieci z pobliskich miejscowości np. przez rodziców pracujących na terenie Gminy.

Mając na uwadze, iż kryteria oraz kwoty subwencji oświatowej są powiązane z liczbą uczniów, zwiększenie współczynnika dzieci i młodzieży korzystających z sieci oświaty w Gminie jest istotne dla Jej finansów.

Oświata prowadzona przez samorządy finansowana jest z części oświatowej subwencji bieżącej, innych dochodów oświatowych oraz środków własnych (z pozostałych źródeł). Ostateczna kwota i kryteria przyznawania są co roku określane ogólnie. Podobnie sytuacja wygląda po stronie kosztów – na wzrost wydatków wpływ miały działania władz centralnych, w szczególności wynagrodzenia nauczycieli kształtowane ogólnie wraz z niedostatecznym finansowaniem subwencyjnym oraz kolejne reformy oświatowe. Sytuację w Gminie Bodzentyn w latach 2018-2024 przedstawia wykres poniżej. Kwoty na wykresie stanowią sumy odpowiednich paragrafów w działach budżetu 801 „Oświata i wychowanie” i 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza”. Są to wydatki dotyczące całej oświaty finansowanej przez budżet Gminy, nie tylko bezpośrednio przypisane do placówek oświatowych.

Wykres 7. Bieżące dochody i wydatki na oświatę (w mln zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdań finansowych JST.

Subwencja oświatowa w latach 2018-2024 wzrosła z 10,2 do 17,2 mln zł (68,6%). Zgodnie z planem budżetu na rok 2025 subwencja oświatowa musi wystarczyć na pokrycie narzuconych na rok bieżący istotnych podwyżek dla nauczycieli, wzrostu płac z uwagi na podniesienie płacy minimalnej oraz wzrostu innych kosztów. Jak wynika z bieżących rozmów z wieloma samorządami, dodatkowa subwencja pokrywa jedynie 2/3 wydatków niezbędnych na pokrycie podwyżek w oświacie w 2024 roku. Pozostałą kwotę ogólnie uzgodnionych podwyżek płac JST muszą pokryć ze środków własnych. Plan Gminy na 2025 rok zakłada wydatki na wynagrodzenia wraz z narzutami na płace w oświacie na poziomie 31 292 017,03 zł przy czym wykonanie w 2024 roku w tych samych paragrafach wynagrodzeń i narzutów na płace wynosi 27 870 338,77 zł co daje wzrost wydatków bieżących na wynagrodzenia wraz z narzutami na płace w oświacie w 2025 roku o kwotę 3 421 678,26 zł. i jest o 12,3 % wyższy w stosunku do wydatków wykonanych za 2024 .

Wydatki bieżące na oświatę od 2018 do 2024 roku wzrosły z 17,4 do 29,4 mln zł – o 12 mln zł (69,0%), czyli ponad dwukrotnie więcej niż zwiększenie subwencji w tym okresie.

W 2025 roku, zaplanowano wydatki bieżące na oświatę w kwocie 35 498 668,72 zł co daje kwotę wyższą o 6 082 843,24 zł od wykonanych wydatków za 2024 rok w kwocie 29 415 825,48 zł. Zakłada to średnio o ponad 20,68% wzrost wydatków bieżących na oświatę w 2025 roku.

W strukturze wydatków działu 801 – Oświata i wychowanie najbardziej kosztowną pozycją są wynagrodzenia i pochodne. Stanowią one średnio ponad 88% wszystkich wydatków bieżących w oświacie. Znaczna część środków na wynagrodzenia znajduje się w otrzymywanej przez każdą jednostkę samorządu terytorialnego (JST) subwencji oświatowej będącej częścią subwencji

ogólnej. Wysokość subwencji zależy głównie od liczby uczniów, a także od stopnia awansu zawodowego zatrudnionych nauczycieli w jednostkach oświatowych danej gminy (wskaźnik Di). Podstawą rozliczenia subwencji oświatowej są dane przekazywane corocznie przez każdą gminę, zawarte w sprawozdaniu SIO – spis na 30 września danego roku.

Obliczenie kosztów na ucznia w samorządach jest utrudnionym zadaniem z uwagi na częste funkcjonowanie edukacji przedszkolnej w ramach zespołów lub jako oddziały przedszkolne. Część kosztów, także z uwagi na zasady rachunkowości budżetowej, ma charakter wspólny dla działalności danego zespołu albo całości gminnej oświaty. Czynniki różnicujące może być więcej – np. forma prowadzonej wspólnej obsługi jednostek oświatowych lub jej brak. Kolejnym utrudnieniem jest fakt, że rok budżetowy nie jest spójny z rokiem szkolnym. Na potrzeby analizy przyjęto, że w danym roku budżetowym liczba uczniów to średnia ważona dla danych na 30 września dwóch lat szkolnych funkcjonujących w ramach tego roku budżetowego ($8/12 + 4/12$). Umożliwia to porównanie do grupy porównawczej w ramach spójnych danych.

Podobnie jak w przypadku całej oświaty, koszty wynagrodzeń dla samych szkół podstawowych w ramach działu 801⁵ są względnie wysokie⁶.

Jak wynika z wykresu, koszty wynagrodzeń w przeliczeniu na jednego ucznia szkoły podstawowej w Bodzentynie stale od 2017 roku kształtowały się powyżej najefektywniejszej gminy w grupie porównawczej.

Wydatki gminy na oświatę, są związane ze strukturą zatrudnienia w ośrodkach edukacji prowadzonych przez jednostki samorządu. Karta Nauczyciela i wynikające z niej prawa zatrudnionych pedagogów, które w dużej mierze mają odzwierciedlenie w finansach, stanowią znaczące obciążenie dla budżetu gminy. Warto zatem zwrócić uwagę na racjonalne zarządzanie zasobami ludzkimi, co w przypadku jednostek oświatowych jest wyjątkowo trudne, gdyż w ślad za kadrą pedagogiczną podąża jakość kształcenia.

Wykres 7. Liczba uczniów na jeden etat nauczycielski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych sprawozdań finansowych gmin oraz danych Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Liczba nie obejmuje godzin innych niż przedmiotowe, czyli wychowawczych, dyrektorskich związanych z działalnością świetlicy, biblioteki itp. W Bodzentynie od 2018 roku obserwowany jest spadek liczby uczniów przypadającej na jeden etat nauczycielski, co jest zbieżne z ogólnym trendem związanym z wygaszaniem gimnazjów. Różnica pomiędzy pierwszym i ostatnim analizowanym okresem wyniosła 2,4. Przypadek najlepszego reprezentanta grupy porównawczej pokazuje, że istnieje przestrzeń do optymalizacji, ponieważ różnica sięga nawet 6,3 liczby uczniów na etat nauczycielski.

⁵ Wykonanie wydatków z grupy par. 1400 w dziale 801 z wyłączeniem rozdziałów 80103, 80104, 80106, 80148, 80195.

⁶ Średnia została obliczona po odrzuceniu najniższego i najwyższego wyniku z grupy porównawczej.

Zatem istnieje przestrzeń do jej ograniczenia, co miałoby bezpośrednie przełożenie na poziom wydatków z budżetu. Zgodnie z powyższym zaleca się pogłębioną analizę arkuszy organizacyjnych szkół.

d. Wynik budżetu

Analiza wyników budżetu dotyczy analizy budżetów wykonanych (2021 - 2023) oraz budżetu w trakcie realizacji (2024).

Poniższy wykres prezentuje opisywaną sytuację budżetu z punktu widzenia wyniku ogółem w latach 2021 - 2024.

Wykres 8. Wynik budżetu ogółem w latach 2021 - 2024 w milionach złotych

źródło: opracowanie własne

W analizowanych latach tylko w 2021 roku gmina wykonała budżet roczny bez deficytu (dochody przewyższały wydatki) – wówczas wygenerowano nadwyżkę środków w wysokości 3,3 mln zł. Nadwyżka była tylko pozorna, gdyż wyniknęła wyłącznie z wpływu dotacji celowej, która faktycznie została wydana w kolejnym roku. W 2021 roku Gmina i tak musiała posiłkować się kredytem bankowym w kwocie 2,7 mln zł. Od 2022 r. Gmina regularnie notowała deficyt budżetowy co przyczyniło się do pogłębienia zadłużenia Gminy. W 2024 r. pomimo, że w planie budżetu po urealistycznieniu dochodów i doszacowaniu wydatków, deficyt odnotowano na poziomie 22,6 mln, to podstawie sprawozdania Rb-27 S z wykonania dochodów za miesiąc grudzień oraz sprawozdania Rb-28 S z wykonania wydatków za miesiąc grudzień odnotowano **deficyt na poziomie 5,7 mln zł**.

Poza wynikiem budżetu dla finansów JST istotna jest nadwyżka bieżąca (bądź deficyt bieżący), która stanowi różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi.

Nadwyżka bieżąca może być przeznaczona na wydatki majątkowe bądź spłatę długu. Dodatkowo od 2014 r., zgodnie z art. 243 ustawy, nadwyżki bieżące wypracowane w siedmiu poprzednich latach mają istotny wpływ na dopuszczalny poziom obsługi długu w danym roku. Brak nadwyżek lub ich niewielkie kwoty uniemożliwiają spłatę zadłużenia zgodnie z ustawą o finansach publicznych, co uniemożliwia działalność Gminy poza realiami programu postępowania naprawczego.

Biorąc pod uwagę, że dochody ze sprzedaży majątku stanowią rzecz incydentalną, a wynik bieżący jest kwestią stałą, to właśnie udział nadwyżek bieżących w dochodach ogółem przedstawia realny potencjał inwestycyjno-zadłużeniowy Gminy.

Następny wykres pokazuje zestawienie nadwyżek bieżących w Gminie w latach 2021 - 2024.

Wykres 9. Wynik bieżący w latach 2021 - 2024 w milionach złotych

źródło: opracowanie własne

Tendencja w zakresie nadwyżek bieżących jest negatywna. W latach 2021 - 2022 Gmina generowała nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi, jednak były to kwoty względnie niskie – (0,8 – 1,2 mln zł). Przekładało się to na średnio 1,5% w relacji do dochodów bieżących. W 2023 r. Gmina zanotowała już deficyt bieżący na kwotę 3,2 mln zł. W 2024 r. po urealistycznieniu dochodów i doszacowaniu wydatków deficyt bieżący odnotowano na poziomie 12,6, to na podstawie

sprawozdania Rb-27 S z wykonania dochodów za miesiąc grudzień oraz sprawozdania Rb-28 S z wykonania wydatków za miesiąc grudzień odnotowano **nadwyżkę operacyjną na poziomie 0,5 mln zł.**

W celu podwyższenia wskaźnika jednorocznego konieczne jest podniesienie dochodów bieżących lub obniżenie wydatków bieżących.

e. Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji

Na długoterminowy dług Gminy Bodzentyn w 2024 r. składają się zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji.

Plan budżetu na 2025 r. zakłada deficyt w kwocie 16,3 mln zł, z czego 0,3 mln zł zostanie sfinansowane niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 54 432,82 zł w § 905 i niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 241 710,00 zł w § 906, w kwocie 2 mln zostanie sfinansowany spłatą pożyczki udzielonej w latach ubiegłych, natomiast pozostała część 14 mln zł zostanie sfinansowana przychodami zwrotnymi, które Gmina planuje zaciągnąć z budżetu państwa. Oprócz tego Gmina musi zapewnić środki na spłatę tegorocznych rat kapitałowych już zaciągniętych zobowiązań w kwocie 0,1 mln zł. Biorąc pod uwagę trudności w pozyskaniu nowych kredytów, poniższa analiza dotyczyła będzie jedynie już istniejących zobowiązań Gminy.

Poniższa tabela zawiera zobowiązania kredytowe Gminy Bodzentyn z kapitałem pozostałym do spłaty na koniec 2024 r, przy czym w przypadku pożyczki zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska oprocentowanie jest stałe i nie zawiera marży.

Tabela 4. Zobowiązania z tytułu produktów kredytowych pozostałe do spłaty na dzień 31.12.2024

<i>L.p.</i>	<i>Tytuł dłużny</i>	<i>Kwota kapitału pozostałego do spłaty</i>	<i>Marża</i>	<i>Rok całkowitej spłaty</i>
1	kredyt BS Kielce	11 080 000,00	1,19%	2032
2	kredyt BS Kielce	5 000 000,00	0,86%	2043
3	kredyt BS Kielce	4 300 000,00	0,90%	2039
4	kredyt BS Kielce	3 084 000,00	1,24%	2032
5	Kredyt BS Stopnica	2 700 000,00	0,72%	2037
6	kredyt BS Kielce	2 000 000,00	0,85%	2037
7	kredyt BS Kielce	700 000,00	1,19%	2031
8	kredyt BS Połaniec	700 000,00	1,08%	2033
9	pożyczka WFOŚ	736 834,00	stałe 1,95%	2033

10	pożyczka WFOŚ	355 303,61	stałe 1,95%	2030
11	obligacje NWA	3 400 000,00	1,75%	2032
12	kredyt BS Kielce	8 385 652,51	0,8%	2024
	SUMA	42 441 790,12		

źródło: opracowanie własne na podstawie umów kredytowych

Jak wynika z tabeli, na koniec 2024 roku dług Gminy wynosi 45,8 mln zł z następujących tytułów dłużnych:

- kredyty długoterminowe – 37.949.652,51 zł
- pożyczki długoterminowe – 1.092.137,61 zł
- obligacje – 3.400.000,00 zł
- zobowiązania wymagalne – 3.403.995,80 zł.

Tabela 5. Kwota długu w latach 2023-2050

2023	34 668 857,61
2024	45 845 785 92
2025	56 509 670,12
2026	56 356 950,12
2027	55 133 977,61
2028	53 481 257,61
2029	51 828 537,61
2030	50 231 562,00
2031	47 647 350,00
2032	45 063 138,00
2033	42 500 000,00
2034	40 000 000,00
2035	37 500 000,00
2036	35 000 000,00
2037	32 500 000,00
2038	30 000 000,00
2039	27 500 000,00
2040	25 000 000,00
2041	22 500 000,00
2042	20 000 000,00
2043	17 500 000,00
2044	15 000 000,00
2045	12 500 000,00
2046	10 000 000,00

2047	7 500 000,00
2048	5 000 000,00
2049	2 500 000,00
2050	0,00

źródło: opracowanie własne

Obecnie zadłużenie gminy Bodzentyn stanowi istotny problem i zagrożenie realizacji zadań publicznych. Gmina generuje bardzo wysokie wydatki na obsługę długu od 2,6 mln w 2023 r i 2,7 mln w 2024 r. Relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego (art. 7 ust. 1 ustawy Dz.U.2022.1964) jest na poziomie 99,85 % na koniec 2025 roku.

W takiej sytuacji konieczne jest podniesienie poziomu nadwyżek bieżących poprzez zwiększenie dochodów i obniżenie wydatków bieżących oraz dostosowanie harmonogramu spłat długów Gminy do jej realnych możliwości.

Ponad powyżej opisane zadłużenie Gmina będzie musiała pozyskać dodatkowe finansowanie zwrotne, aby zbilansować budżet na 2025 r. Szczegółowa analiza potrzeb finansowych na 2025 r. i możliwości spłaty zadłużenia przez Gminę została przeprowadzona w osobnym rozdziale dot. pozyskania finansowania.

f. Zobowiązania krótkoterminowe i poręczenia

Oprócz zobowiązań długoterminowych Gmina Bodzentyn posiada kredyt w rachunku bieżącym, którego nie była w stanie spłacić do końca 2024 r. na kwotę 8 385 652,51 zł. ze względu na bardzo trudną sytuację finansową związaną z utratą płynności finansowej, Zaciągnięty kredyt od dnia 01.01.2025 r stał się kredytem przeterminowanym od którego naliczone odsetki wynoszą 22,5% w skali roku. Na dzień 31 grudnia 2024 roku pozostają niespłacone zobowiązania wymagalne w kwocie 3 403 995,80 zł z czego 2 950 000,00 zł stanowi kwotę której Gmina nie wniosła do SIM KZN Świętokrzyski Sp. z o.o do pełnego pokrycia objętych udziałów odpowiadających kwocie 3 000 000,00 zł, ponieważ wskazaną kwotę przeznaczono na sfinansowanie deficytu budżetu gminy w 2023 roku. Kwoty nie pretendowano do zwrotu na rachunek Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa. Kolejną kwotę zobowiązania wymagalnego 453 995,80 zł stanowią odroczone składki ZUS za miesiąc sierpień i październik 2024 r. Wymagalność wynika z tego, że na dzień 31.12.2024 roku nie wszystkie zostały podpisane umowy pomiędzy ZUS a oświatowymi jednostkami organizacyjnymi. Podpisanie pozostałych nastąpi w miesiącu styczniu.

Gmina Bodzentyn jest poręczycielem pożyczki dla Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych sp. z o.o., na rzecz WFOŚiGW w Kielcach. Kwota poręczenia uwzględniona w WPF z tego tytułu wynosi łącznie 20,9 mln zł w latach 2025 – 2038.

Podsumowanie

Powodem wezwania Gminy Bodzentyn do opracowania Programu Postępowania Naprawczego jest przede wszystkim przekroczenie maksymalnego dopuszczalnego poziomu obsługi zadłużenia wyznaczanego przez nierówność z art. 243 ufp oraz trudności płynnościowe, do których w 2024 r. istotnie przyczyniły się wysokie koszty oświaty. Przekroczenie maksymalnego dopuszczalnego poziomu obsługi zadłużenia jest bezpośrednim skutkiem niedostosowania harmonogramów spłaty istniejących zobowiązań do aktualnych możliwości zadłużeniowych Gminy oraz pośrednim skutkiem zbyt dużych wydatków bieżących oraz stagnacji dochodów bieżących. Konieczne są działania naprawcze

we wszystkich wymienionych wyżej obszarach.

II Przedsięwzięcia naprawcze w zakresie dochodów i wydatków oraz efekty tych działań

Prace nad przygotowaniem Programu postępowania naprawczego rozpoczęte zostały niezwłocznie po otrzymaniu przez nowego Burmistrza Uchwały Nr 95/2024 z 5 września 2024 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach.

Dokonano analiz, symulacji i modyfikacji planów finansowych mających na celu zoptymalizowanie finansowych aspektów Gminy Bodzentyn. W wyznaczonym przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, 45 – dniowym terminie, opracowany został plan zminimalizowania wydatków i zmaksymalizowania dochodów, który w 2025 r. da dodatni efekt finansowy oscylujący w okolicach **2,82 miliona** złotych. Założenie programu postępowania naprawczego nie spotkały się ze zrozumieniem części radnych, którzy bojkotując sesję rady miejskiej nie pozwolili na jego uchwalenie i przedstawienie do akceptacji Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach. W wyniku bierności radnych organy gminy: Rada Miejska i Burmistrz zostali zawieszeni a ich obowiązki przejął Komisarz rządowy powołany przez Prezesa Rady Ministrów. Pomimo tego faktu już w 2024 r., poprzez ograniczenia w zatrudnieniu 2 osób, wypracowane zostały oszczędności.

Presja czasu wymogła, fakt ujęcia w programie postępowania naprawczego tych działań i oszczędności, które są poprzedzone i uzasadnione przeprowadzonymi analizami i symulacjami zawartymi w tym planie. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, JST może uchwalić program postępowania na okres maksymalnie 3 kolejnych lat budżetowych, zatem wdrażając działania naprawcze przyjęto efektywny czas realizacji PPN przez 3 pełne lata budżetowe tj. 2025 – 2027. Celem długoterminowych przedsięwzięć naprawczych przedstawionych poniżej jest odzyskanie płynności finansowej przez Gminę Bodzentyn oraz uzyskanie odpowiedniej zdolności obsługi długu w ramach indywidualnego limitu obsługi zadłużenia z art. 243 ufp. Działania zostały zaplanowane w ten sposób, aby w możliwie najmniejszym stopniu dotknęły ogółu społeczności Gminy Bodzentyn.

Jako gmina zarządzana przez Komisarza rządowego a następnie Burmistrza zapewniamy o jakości zarządzania finansami publicznymi. Nieustannie będą prowadzone analizy wykraczające poza ramy

zaprezentowanego planu naprawczego. Ich realizacja będzie wdrażana sukcesywnie i bez zbędnej zwłoki, tak, aby efekt jego wdrażania był odczuwalny jak najszybciej. Potwierdzeniem tego jest wielotygodniowa praca w zakresie przygotowania planu postępowania naprawczego.

Założenia które zaprezentowane zostały poniżej już zostały wdrażane, lub są w trakcie ich wdrażania.

Sposób obliczenia przewidywanych w programie postępowania naprawczego efektów finansowych

W programie postępowania naprawczego przewidziany został zróżnicowany i szeroki zakres planowanych do wdrożenia przedsięwzięć naprawczych. Działania te zostały przewidziane zarówno po stronie dochodowej jak również po stronie wydatkowej. Z tego też względu metodologia przewidywanych efektów finansowych, szczegółowo została opisana w częściach mówiących o analizowanych zadaniach. W związku z potrzebą dokonania prognozy wybranych wartości, opracowując kalkulację poszczególnych pozycji budżetowych Gminy Bodzentyn posłużyło się wskaźnikami inflacji CPI a także dynamiki PKB wraz z dynamiką wskaźnika wynagrodzeń.

W oparciu o te wskaźniki oszacowana została wartość dochodów i wydatków JST. Konstrukcja i metoda dokonywania obliczeń, wpłynie na przyszłą, ustabilizowaną i bezpieczną politykę finansową Gminy Bodzentyn.

Prognoza wskazanych mierników, zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów, oparta została o Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja z 10 października 2024 r.).

Tabela 6. Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Rok	Wskaźnik PKB w %%	Wskaźnik inflacji w %%	Wskaźnik wynagrodzeń w %%
2025	3,9	5,0	7,1
2026	3,5	3,1	6,3
2027	3,1	2,6	5,8
2028	2,8	2,5	5,3
2029	2,8	2,5	2,7
2030	2,5	2,5	2,7

2031	2,4	2,5	2,6
2032	2,1	2,5	2,5
2033	2,0	2,5	2,5
2034	2,0	2,5	2,4
2035	1,9	2,5	2,4
2036	1,8	2,5	2,3
2037	1,7	2,5	2,3
2038	1,5	2,5	2,2
2039	1,4	2,5	2,1

Źródło:

[file:///C:/Users/Artur%20Nadolny/Downloads/Wytyczne_zapewniaj%C4%85ce_stosowanie_jednolitych_wska%C5%BAnikow_aktualizacja_pa%C5%BAdziernik_2024%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Artur%20Nadolny/Downloads/Wytyczne_zapewniaj%C4%85ce_stosowanie_jednolitych_wska%C5%BAnikow_aktualizacja_pa%C5%BAdziernik_2024%20(2).pdf) październik 2024

Powyższe szacowanie efektów finansowych działań naprawczych zostało wykonane w oparciu o równanie uwzględniające wartość wskaźników PKB i CPI oraz ich wpływ na daną kategorię budżetową.

$$Y_t = Y_{t-1} \times (1 + CPI \times U_{CPI}) \times (1 + \Delta PKB \times U_{\Delta PKB})$$

gdzie:

Y_t – wartość prognozowana danej kategorii dochodów/wydatków budżetowych

Y_{t-x} – wartość prognozowana danej kategorii dochodów/wydatków budżetowych w latach wcześniejszych

CPI – wartość wskaźnika inflacji w roku prognozowanym

U_{CPI} – waga przypisana wskaźnikowi CPI, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię

ΔPKB – wskaźnik dynamiki PKB

$U_{\Delta PKB}$ – waga przypisana wskaźnikowi dynamiki PKB, będąca jego rzeczywistym wpływem na prognozowaną kategorię.

W odniesieniu do dochodów, indeksacja została oparta o wskaźnik PKB – 70% i inflacji – 30%. Jest to uwarunkowane faktem, że wartości wskazanych kategorii zależą głównie od dynamiki rozwoju gospodarczego. Odnosząc się do działań naprawczych, analizując stronę wydatkową, dynamika prognozy została oparta w 70% o wskaźnik inflacji. W 30% o wskaźnik PKB. W przypadku wynagrodzeń wzięto pod uwagę wskaźnik wynagrodzeń przyjmując: inflacja – 25%, PKB – 25%, wskaźnik wynagrodzeń – 50%.

Wszystkie wartości zawarte w Wieloletniej Prognozie Finansowej ujęte zostały w oparciu o ww. dane makroekonomiczne.

W przedstawionym planie postępowania naprawczego wskazanych zostało wiele działań, mających na celu poprawę kondycji i stanu finansowego gminy Bodzentyn. Po stronie dochodowej główny nacisk położony został na przyciągnięciu do gminy przedsiębiorstw leasingowych, tym samym zwiększeniu liczby pojazdów rejestrowanych w gminie oraz wprowadzenie w gminie opłaty miejscowej jako źródła dochodów własnych. Zgodnie z decyzją zarządcy, na sprzedaż wystawione zostaną mieszkania komunalne w budynku przy ul. Ogrodowej w Bodzentynie.

Ponadto, począwszy od marca 2025 r. gmina planuje pozyskiwać środki ze sprzedaży miejsc parkingowych na terenie nowo wybudowanego parkingu w miejscowości Święta Katarzyna. Z uwagi na atrakcyjność turystyczną tej miejscowości gwarantowany jest popyt na sprzedaż tej usługi przez cały rok.

Po stronie ograniczenia wydatków, działania skupiać się będą na zminimalizowaniu wydatków bieżących poprzez ograniczenie zatrudnienia i kosztów usług w Urzędzie Gminy Miasta i Gminy w Bodzentynie, zmniejszenie wydatków związanych z wykorzystaniem pojazdów prywatnych do celów służbowych oraz działania związane z funkcjonowaniem oświaty. Planowane jest również zaostrzenie polityki inwestycyjnej.

Wdrożenie programu postępowania naprawczego jest niezbędne w celu wykluczenia zagrożenia w realizacji zadań publicznych oraz uchwalenie WPF-u i budżetu w myśl przepisów zawartych w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych.

a. Wzrost dochodów bieżących

1. Dodatkowe dochody z tytułu podatku od środków transportu

Gmina pozyskuje dodatkowe dochody z podatku od środków transportu. Jest to wynikiem działań, które doprowadziły do zwiększenia liczby pojazdów zarejestrowanych w Gminie przez przedsiębiorstwa leasingowe. Pozwala to zwiększyć dochody Gminy Bodzentyn o około 200 000 – 300 000 złotych rocznie.

Na podstawie Uchwały Nr LXXXIV/676/2023 z 30.11.2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych, w chwili obecnej w Gminie Bodzentyn obowiązują następujące stawki roczne przedmiotowych podatków od środków transportowych:

Ciągnik siodłowy – 1.464,00 zł

Naczepa ciężarowa – 1.008,00 zł

Przyczepa – 640,00 zł

Autobus – 1.224,00 zł

Samochód ciężarowy – 708,00 zł

Samochód 3-osiowy – 1.404,00 zł

Samochód 4-osiowy – 2.532,00 zł.

Z uwagi na fakt, że w gminie Bodzentyn znajduje się jeden z największych ośrodków handlu samochodami ciężarowymi i osprzętem do nich, istnieje wielkie prawdopodobieństwo, że działalność ta rozwinie się i będzie przynosiła zamierzony, zwiększony dochód dla gminy w formie podatku od środków transportowych. Za miesiąc grudzień 2024 r. odnotowano wpływ z tego rodzaju działalności na kwotę 4.102,00 zł. Została zauważona tendencja zwyżkowa, co potwierdzają złożone do Urzędu Miasta i Gminy Bodzentyn deklaracje na podatek od środków transportowych na rok 2025. Z uwagi na fakt, że najbardziej popularna jest rejestracja ciągników siodłowych, przyjęto do prognozy średnią stawkę na poziomie 1.400,00 zł.

Planowany wzrost dochodów w poszczególnych latach prezentuje tabela poniżej.

Tabela 7. Planowany wzrost dochodów z tytułu podatku od środków transportu (PLN)

Dodatkowe dochody z tytułu podatku od środków transportu	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podatek	1400	1400	1400	1400	1400	1400
liczba dodatkowych pojazdów	75	145	220	220	225	225
Szacowane dochody po wdrożeniu PPN	105 000	203 000	308 000	308 000	315 000	315 000

źródło: Opracowanie własne Gminy Bodzentyn na podstawie Uchwały nr LXXXIV/676/2023 z 30.11.2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.

2. Wprowadzenie opłaty miejscowej

Od początku kwietnia 2025 roku w Gminie Bodzentyn będzie obowiązywać opłata miejscowa. Wprowadzenie opłaty przyczyni się do uzyskania dodatkowych wpływów do budżetu w wysokości około 500 000 złotych rocznie. Z „Ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie”, obowiązującej w gminie Bodzentyn, wynika, że na terenie gminy usytuowane są obiekty dysponujące łącznie 850 miejscami noclegowymi. Do wyliczeń przyjęto obłożenie na poziomie 50% tych miejsc.

Stawka opłaty miejscowej w wysokości 3,31 zł za każdą rozpoczętą dobę przyjęta została Uchwałą Nr XVII/62/2025 z dnia 27.01.2025 r. zatwierdzoną przez Komisarza Rządowego dla Miasta i Gminy Bodzentyn. Do ww. Uchwały stawkę przyjęto zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Finansów z 25.07.2024 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2025 (Dz.U. z 1.08.2024 r. poz. 716).

Szczegółowe zestawienie planowanych wpływów z tytułu opłaty miejscowej prezentuje tabela poniżej. W 2025 roku przyjęto stawkę za 3 kwartały.

Tabela 8. Opłata miejscowa – zwiększenie wpływów do budżetu (PLN)

Opłata miejscowa	2025	2026	2027	2028	2029
Opłata – wartość z rozporządzenia (1 dzień pobytu)	3,31	3,31	3,31	3,31	3,31
liczba miejsc noclegowych	850	850	850	850	850
wykorzystanie w ciągu roku miejsc noclegowych	50%	50%	50%	50%	50%
Szacowane dochody po wdrożeniu PPN	385.095	513.460	513.460	513.460	513.460

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Bodzentyn. Ewidencji obiektów świadczących usługi hotelarskie.

3. Wprowadzenie opłaty parkingowej na parkingu w Św. Katarzynie.

Począwszy od marca 2025 r. gmina planuje pozyskiwać środki ze sprzedaży miejsc parkingowych na terenie nowo wybudowanego parkingu w miejscowości Święta Katarzyna. Z uwagi na atrakcyjność turystyczną tej miejscowości gwarantowany jest popyt na sprzedaż tej usługi przez cały rok. Nowobudowany parking pomieści 60 samochodów jednorazowo. Opłata parkingowa będzie pobierana za cały dzień bez względu na ilość godzin postojowych. Do wyliczenia przyjęto: 200 dni w roku kalendarzowym x 50% dostępnych miejsc parkingowych x 20 zł/dzień (preferowana stawka jaka pobierana jest na parkingach w tej miejscowości).

$200 \times 30 \times 20 = 120.000,00$ zł. W roku 2025 przyjęto do zestawienia 10 miesięcy, tj. okres III – XII.

Tabela 9. Opłata parkingowa w Świętej Katarzynie – zwiększenie wpływów do budżetu (PLN)

	2025	2026	2027
Szacowany wpływ po wdrożeniu PPN	100.000,00	120.000,00	120.000,00
Efekt finansowy (dochody)	100.000,00	120.000,00	120.000,00

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Bodzentyn

4. Dodatkowe dochody z sprzedaży mieszkań w tzw. „domu lekarza”.

W wyniku analizy dochodów z wynajmu 6 mieszkań w budynku tzw. „domu lekarza” przy ul. Ogrodowej w Bodzentynie i koniecznych do przeprowadzenia, w najbliższym czasie, remontów i napraw, obecny zarządca podjął decyzję o sprzedaży tych mieszkań po uprzednim wyszacowaniu ich wartości przez uprawnionego rzeczoznawcę.

Szacunkowy dochód ze sprzedaży tych mieszkań wyniesie ok. 600 000,00 zł. Sprzedaż planowana jest na rok 2027. Planowany wzrost dochodów w poszczególnych latach prezentuje tabela poniżej.

Tabela 10. Efekt finansowy sprzedaży mieszkań w tzw. „domu lekarza” (PLN)

Działania	2025	2026	2027
Sprzedaż mieszkań	0,00	0,00	600 000,00
Szacowane dochody po wdrożeniu PPN	0,00	0,00	600 000,00

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Bodzentyn.

b. Ograniczenie wydatków bieżących

1. Ograniczenie zatrudnienia i kosztów usług w Urzędzie Gminy Miasta i Gminy w Bodzentynie

Gmina Bodzentyn planuje ograniczenie zatrudnienia w Urzędzie Gminy i jednostkach podległych. Przyjęto, że od początku 2025 roku (1 stycznia 2025) zatrudnienie zostanie sukcesywnie zmniejszane. Wraz z początkiem 2025 r. zredukowanie 6 stanowisk pracy. Działania obejmują:

1. Likwidacja 3 stanowisk robotnik gospodarczy - luty 2025 (1 etat przejście na emeryturę, 2 etaty z art.52 Kodeksu Pracy),
2. Likwidacja stanowisk pomocy administracyjnej – styczeń 2025 r. – (2 etaty) rozwiązanie stosunku pracy z upływem czasu.
3. Zmniejszenie zatrudnienia poprzez powierzenie obowiązków 1 osobie (zamiast 2 etatów).

Od lipca 2025 r. Inspektor ds. Ewidencji ludności i dowodów osobistych wchodzi w wiek emerytalny. Jego obowiązki zostaną przekazane osobie, która do chwili obecnej dzieliła obowiązki na tym stanowisku – redukcja etatów z 2 na 1.

W ramach dalszej reorganizacji Urzędu Miasta i Gminy Bodzentyn zlikwidowanych lub połączonych zostanie ok. 3 etatów. Reorganizacja nie zakłóci sprawnego funkcjonowania pracy Urzędu. W żaden sposób nie wpłynie to ujemnie na jakość obsługi petentów. Odczuwalny efekt został przewidziany na rok 2025 – 2026 w związku z koniecznością sfinansowania zarówno okresów wypowiedzeń jak również odpraw.

W programie postępowania naprawczego nie zostały przedstawione szczegółowe dane obrazujące poziom wynagrodzeń na każdym z likwidowanych lub reorganizowanych stanowisk. Są to dane o wynagrodzeniach i pochodnych, które z uwagi na wrażliwość informacji nie powinny zostać upubliczniane. Z uwagi na konieczność zachowania terminów obligujących do w/w działań, efekt finansowy będzie widoczny i odczuwalny na przełomie 2025/2026 r. Z pewnością będzie on niższy niż w roku 2024. Koszt ZUS pracodawcy powiększa średnie koszty miesięczne o 20%.

Tabela 11. Efekt finansowy zmniejszenia zatrudnienia w Urzędzie Miasta i Gminy Bodzentyn

	2025	2026	2027	
Likwidacja - 1 etat pracownik gospodarczy	72 018,65	78 565,80	78 565,80	229 150,25
Likwidacja - 1 etat pracownik gospodarczy	68 417,69	74 637,48	74 637,48	217 692,65
Likwidacja - 1 etat pracownik gospodarczy	68 417,69	74 637,48	74 637,48	217 692,65
Likwidacja - 1 etat pomoc administracyjna	74 196,00	74 196,00	74 196,00	222 588,00
Likwidacja - 1 etat pomoc administracyjna	66 843,24	66 843,24	66 843,24	200 529,72
Likwidacja - 1 etat – wiek emerytalny	42 796,38	102 711,31	102 711,31	248 219,00
Szacunkowe oszczędności po wdrożeniu PPN	392 689,65	471 591,31	471 591,31	1 335 872,27

Oszczędności w roku 2025 wyniosą 392 689,65 zł złotych. Kwota ta uwzględnia konieczność wypłaty odpraw dla zwalnianych pracowników. Oszczędności począwszy od 2026 roku wzrosną do poziomu 471 591,31 zł złotych w latach 2026 i 2027. Finalnie oszczędność w latach obowiązujących wdrożenie planu postępowania naprawczego osiągnie poziom 1 335 872,27 zł.

Dodatkowo zaplanowano zmniejszenie wydatków związanych z usługami obcymi w Urzędzie i jednostkach zależnych (w tym kosztów promocji Gminy). Założono ograniczenie wydatków w tym obszarze o 50 000 złotych w roku 2025 i 100 000 złotych rocznie w kolejnych latach.

Zaplanowane efekty finansowe podsumowuje tabela poniżej:

Tabela 12. Ograniczenie wydatków w Urzędzie Gminy Bodzentyn (PLN)

Działania	2025	2026	2027
Ograniczenie kosztów usług obcych	50 000,0	100 000	100 000
Szacunkowe oszczędności po wdrożeniu PPN	50 000,0	100 000	100 000

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Bodzentyn.

2. Zmniejszenie ryczałtu za wykorzystanie pojazdów prywatnych do celów służbowych.

Gmina Bodzentyn, poddając się restrykcjom planu postępowania naprawczego zaostriżyła zasady wykorzystywania samochodów prywatnych do celów służbowych. W 2024 r., łączny wydatek związany z wykorzystaniem samochodów prywatnych do celów służbowych wyniósł 14.624,96 zł. Założono redukcję tej kwoty o 50%, co będzie stanowić ok 7.312,48 zł rocznie. Efekt finansowy widoczny będzie od 2025 r.

Tabela 13. Ograniczenie wydatków związanych z ryczałtem za wykorzystanie pojazdów prywatnych do celów służbowych (PLN)

Działania	2025	2026	2027
Ograniczenie ryczałtów	7 312,48	7 312,48	7 312,48
Szacunkowe oszczędności po wdrożeniu PPN	7 312,48	7 312,48	7 312,48

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Bodzentyn.

3. Oświata

Sieć oświatowa w Gminie obejmuje pięć szkół podstawowych. Liczbę uczniów (wraz z przedszkolami) wg stanu na dzień 01.07.2024 r. przedstawia tabela poniżej.

Tabela 14. Sieć szkół w Gminie Bodzentyn

Szkoła Podstawowa w:	Liczba uczniów
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bodzentynie	321
Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Psarach Starej Wsi	77
Szkoła Podstawowa im. Poetów Doliny Wilkowskiej w	150

Świętej Katarzynie	
Szkoła Podstawowa w Woli Szczygiełkowej	35
Zespół Szkół we Wzdole Rządowym	245
łącznie	828

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Bodzentyn

Wydatki oświatowe stanowią główny element kosztów w Gminie Bodzentyn. Konieczne jest podjęcie zdecydowanych działań w tym obszarze w celu ograniczenia kosztów i uzyskania nadwyżki bieżącej w JST. Z tego względu w Planie Postępowania Naprawczego zaplanowano poczynienie zdecydowanych oszczędności w zakresie działania sieci placówek oświatowych.

W związku z remontem Szkoły Podstawowej we Wzdole Starej Wsi i zmianą sposobu ogrzewania szkoły założono ograniczenie zatrudnienia w tej placówce o 2 etaty obsługi, tj. palaczy. Efekt będzie odczuwalny w latach 2026-2027.

Dodatkowo w Szkole Podstawowej im. „Poetów Doliny Wilkowskiej” w Świętej Katarzynie w lutym 2025 r., nauczyciel języka polskiego przechodzi na emeryturę. Zgodnie z ustaleniami poczynionymi z Dyrektorem szkoły nie jest planowane zatrudnienie nowej osoby. Wakat zostanie uzupełniony na zasadzie przesunięć. Odczuwalny efekt został przewidziany na został na II półrocze 2025 r. oraz na lata kolejne 2026 – 2027, w związku z koniecznością sfinansowania zarówno okresów wypowiedzeń jak również odpraw.

W programie postępowania naprawczego nie zostały przedstawione szczegółowe dane obrazujące poziom wynagrodzeń na każdym stanowisku. Są to dane o wynagrodzeniach i pochodnych, które z uwagi na wrażliwość informacji nie powinny zostać upubliczniane. Z uwagi na konieczność zachowania terminów obligujących do w/w działań, efekt finansowy będzie widoczny i odczuwalny na przełomie 2026 - 2027 r.

Ponadto obecny organ prowadzący dla placówek oświatowych – Komisarz rządowy dla Miasta i Gminy Bodzentyn zobowiązał Dyrektorów placówek oświatowych do dokonania ponownego szacowanych rocznych potrzeb i urealnienia budżetów każdej jednostki oświatowej. W efekcie urealnienia wydatków, Dyrektorzy wypracowali oszczędności na poziomie 1 580 000,00 zł w stosunku do roku 2024. Efekt będzie odczuwalny tylko w roku budżetowym 2025.

Oszczędności przedstawiają się następująco w podziale na szkoły: Szkoła Podstawowa w Św. Katarzynie – 164.000,00 zł, Zespół Szkół we Wzdole Rządowym– 902.000,00 zł, Szkoła Podstawowa w Psarach Starej Wsi – 21.000,00 zł oraz Zespół Szkolno- Przedszkolny w Bodzentynie – 493 000,00 zł.

Wydatki te obrazuje załącznik b Programu Postępowania Naprawczego „Wydatki Gminy w latach 2024-2025”

Zestawienie prognozowanych oszczędności w ramach wydatków oświatowych prezentuje tabela poniżej.

Tabela 15. Planowane oszczędności w zakresie wydatków oświatowych Gminy Bodzentyn (PLN)

Oświata	2025	2026	2027
Ograniczenie zatrudnienia w oświacie	65 831,58		
a) etaty obsługowe	0,00	160 996,32	160 996,32
b) etaty nauczycielskie	65 831,58	142 635,09	142 635,09
Oszczędności w wyniku urealnienia wydatków w placówkach oświatowych	1 580 000,00	0,00	0,00
Szacunkowe oszczędności po wdrożeniu PPN	1 711 663,16	303 631,41	303 631,41

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Bodzentyn

5. Zmniejszenie dotacji dla klubów sportowych i stowarzyszeń

W ramach programu postępowania naprawczego założono zmniejszenie wysokości dotacji, które Gmina Bodzentyn rok rocznie przeznacza na realizację zadań publicznych, a które realizowane są przez stowarzyszenia i kluby.

W latach 2022-2024 wysokość dotacji przeznaczonych na ten cel wynosiła odpowiednio:

2022 r. – 319.988,06 zł

2023 r. – 329.113,17 zł

2024 r. – 509.941,72 zł.

W 2025 r. i latach kolejnych planowane jest zmniejszenie dotacji o kwotę 136.076,66 zł, do finalnej kwoty 355.000,00 zł.

Tabela 16. Efekt finansowy zmniejszenia dotacji dla klubów sportowych i stowarzyszeń

	2025	2026	2027	
WYDATKI				
Szacowane wydatki na dotacje dla klubów sportowych, i stowarzyszeń przed wdrożeniem PPN	491 076,66	491 076,66	491 076,66	1 473 229,98
Szacowane wydatki na dotacje dla klubów sportowych i stowarzyszeń po wdrożeniu PPN	355 000,00	355 000,00	355 000,00	1 065 000,00
Efekt finansowy	- 136 076,66	- 136 076,66	- 136 076,66	- 408 229,98

6. Zaostrzenie polityki inwestycyjnej

Zgodnie z założeniami polityka inwestycyjna Gminy Bodzentyn zostanie poddana audytowi wewnętrznemu i maksymalnie obniżona. Projekt budżetu na 2025 r. został tak skonstruowany, aby pozostały w nim inwestycje niezbędne do prawidłowego funkcjonowania gminy i egzystencji jej mieszkańców lub których wykonawstwo jest zaawansowane do tego stopnia, że nieopłacalnym jest ich zaniechanie, a zaangażowanie robót jest duże do tego stopnia, że ewentualny zwrot przyznanej dotacji przewyższałby wymagany wkład własny. W realizacji pozostawiane zostały również zadania, które wiążą się z pozyskaniem znaczącego dofinansowania, a które w przyszłości pozwolą na wygenerowanie realnych oszczędności, przykładem czego jest inwestycja w remonty kotłowni w szkołach, dla których gmina jest organem prowadzącym, a które to remonty pozwolą w przyszłości na redukcję zatrudnienia.

7. Pozostałe działania oszczędnościowe

Poza przedstawionymi w planie postępowania naprawczego działaniami, mającymi na celu zoptymalizowanie gospodarowania środkami publicznymi, Gmina Bodzentyn zobowiązuje się do realizowania działań o mniejszym zasięgu i wadze, które jednak będą miały przełożenie na poprawę sytuacji finansowej. Będzie to:

1. centralizacja zakupów, w szczególności podlegających Prawu zamówień publicznych,
2. całkowita kontrola wydatków bieżących w myśl art. 260 ustawy o finansach publicznych, tj. *„Blokowanie planowanych wydatków budżetowych.*

1. W przypadkach stwierdzenia:

- 1) niegospodarności w określonych jednostkach,*
 - 2) opóźnień w realizacji zadań,*
 - 3) nadmiaru posiadanych środków,*
 - 4) naruszenia zasad gospodarki finansowej, o których mowa w art. 254, zarząd jednostki samorządu terytorialnego może podjąć decyzję o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych.*
- 2. O podjętej decyzji zarząd jednostki samorządu terytorialnego zawiadamia organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.*
- 3. Zarząd jednostki samorządu terytorialnego może, po uzyskaniu pozytywnej opinii komisji właściwej do spraw budżetu organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, utworzyć nową rezerwę celową na finansowanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, przenosząc do niej zablokowane kwoty wydatków.*

4. *Rezerwa celowa, o której mowa w ust. 3, nie może być przeznaczona na finansowanie wynagrodzeń i uposażeń.*

3. Wprowadzenie obostrzeń związanych z prowadzeniem polityki kadrowej w Urzędzie Miasta i Gminy Bodzentyn oraz jednostkach mu podległych. Poza wykazanymi już ograniczeniami etatów, zarówno w Urzędzie Miasta i Gminy jak również w jednostkach podległych, w okresie funkcjonowania planu postępowania naprawczego, nie jest planowane zwiększanie zatrudnienia. Odstępstwem mogą być jedynie stanowiska, które będą finansowane ze środków poza budżetowych. Ewentualna indeksacja wydatków związanych z wynagrodzeniami i ich pochodnymi odbywać się będzie w oparciu o wskaźnik inflacji, w celu zagwarantowania środków na ustawowe podwyżki płac minimalnych.

c. Podsumowanie

Planowane działania w zakresie ograniczenia wydatków bieżących i zwiększenia dochodów Gminy Bodzentyn przełożą się na realne, dla gminy, korzyści. Jak wykazano w treści dokumentu, plan postępowania naprawczego przewiduje szereg działań, mających na celu przywrócenie bezpieczeństwa finansowego gminy Bodzentyn.

Zakłada on wzrost dochodów i ograniczenie wydatków bieżących w poniższej konfiguracji:

Tabela 17. Zestawienie dochodów po wdrożeniu Planu postępowania naprawczego

	2025	2026	2027	
DOCHODY				
Wzrost z tytułu podatku od środków transportu	105 000,00	203 000,00	308 000,00	616 000,00
Oплата miejscowa	385 095,00	513 460,00	513 460,00	1 412 015,00
Oплата parkingowa	100 000,00	120 000,00	120 000,00	340 000,00
Dochody ze sprzedaży mieszkań			600 000,00	600 000,00
Szacunkowe dochody po wdrożeniu PPN	590 095,00	836 460,00	1 541 460,00	2 968 015,00

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Bodzentyn

Tabela 18. Zestawienie ograniczenia wydatków po wdrożeniu Planu postępowania naprawczego

	2025	2026	2027	
WYDATKI				
Ograniczenie zatrudnienia w UMiG Bodzentyn	392 689,65	471 591,31	471 591,31	1 335 872,27
ograniczenie usług obcych w UMiG Bodzentyn	50 000,00	100 000,00	100 000,00	250 000,00

ograniczenie ryczałtów	7 312,48	7 312,48	7 312,48	21 937,44
oszczędności w oświacie	1 645 831,58	303 631,41	303 631,41	3 173 094,40
Oszczędności z dotacji dla klubów i stowarzyszeń	136 076,66	136 076,66	136 076,66	408 229,98
Szacunkowe oszczędności po wdrożeniu PPN	2 231 910,37	1 018 611,86	1 018 611,86	5 189 134,09

Sumując ograniczenie deficytu bieżącego będzie mniejsze o:

2.822.005,37 zł w roku 2025,

1.855.071,86 zł w roku 2026,

2.560,071,86 w roku 2027.

IIa Inne działania naprawcze

W ramach Programu Postępowania Naprawczego Gmina podejmą również działania naprawcze polegające na zapewnieniu:

- stałego monitorowania poziomu długu i związanego z nim indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań, określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych, a także wszystkich elementów składowych kształtujących i wpływających na relację określoną w ww. przepisie prawa,
- realnego planowanie dochodów, w szczególności z podatków i opłat lokalnych oraz podjęcie i przeprowadzenie działań na rzecz optymalizacji dochodów z ww. źródeł – w tym celu rozważyć możliwość uchwalenia stawek podatkowych w mniejszym stopniu obniżonych w stosunku do stawek maksymalnych,
- planowania wydatków na poziomie umożliwiającym terminowe regulowanie zobowiązań, aby zabezpieczały środki na płatności wynikające z zaciągniętych umów i zobowiązań, w tym publicznoprawnych, z tytułu wynagrodzeń, składek i pochodnych, rozpoczętych inwestycji oraz stanowiły nieprzekraczalny limit stosownie do zapisów art. 52 ust. 1 ustawy o finansach publicznych,
- optymalizowania wydatków budżetowych, poprzez podejmowanie działań oszczędnościowych celem poprawy kondycji finansowej Gminy,
- rezygnacji z realizacji wszystkich zadań nieobligatoryjnych i niepodjęmowanie nowych inwestycji, w tym rezygnację z udziału w konkursach i naborach wniosków na dofinansowanie zadań środkami zewnętrznymi (w których udział wiąże się z zapewnieniem wkładu własnego) bądź wycofanie wniosków już złożonych,

- realizowania postanowień umowy wykonawczej zawartej ze Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Bodzentyn Sp. z o.o. w Bodzentynie w zakresie wypłaty rocznej rekompensaty,
- zaprzestania angażowania w wykonanie budżetu środków niedozwolonych w świetle art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych,
- uchwalania budżetów nadwyżkowych lub zrównoważonych na kolejne lata budżetowe celem spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz pożyczki z budżetu państwa przy jednoczesnym zachowaniu realistyczności Wieloletniej Prognozy Finansowej,
- zachowania dyscypliny finansów publicznych oraz działania organów Gminy Bodzentyn zgodne z prawem i Programem Postępowania Naprawczego na lata 2025-2027,
- wdrożenia skutecznych mechanizmów kontrolnych, które zapewnią prawidłową i oszczędną gospodarkę finansową, w tym dochodzenia zaległości budżetowych, terminowego regulowania zobowiązań,
- zapewnienie skutecznego nadzoru nad Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych Bodzentyn Sp. z o.o. w Bodzentynie umożliwiające szybkie reagowanie w sytuacjach pogorszenia wyników jej działalności.”

II. Pozyskanie finansowania

Całkowite istniejące zadłużenie Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i obligacji to na koniec 2023 roku 34,7 mln zł, co stanowi 61,35 % dochodów bieżących tego roku. Tabela ze szczegółami poszczególnych zobowiązań znajduje się w rozdz. dot. analizy finansów Gminy Bodzentyn w latach 2021 - 2024.

Na koniec 2024 roku odnotowano deficyt na poziomie 5,7 mln zł. Nowe finansowanie dłużne jest konieczne dla restrukturyzacji aktualnego zadłużenia Gminy Bodzentyn, w celu dostosowania harmonogramu spłat do możliwości Gminy po wdrożeniu działań naprawczych.

Aby potwierdzić faktyczną kwotę koniecznego nowego finansowania dłużnego, jego strukturę oraz wybrać odpowiedni instrument, należy przeanalizować zdolność kredytową Gminy. Dopuszczalne limity obsługi zadłużenia opisuje art. 243 ustawy o finansach publicznych. Aby Gmina Bodzentyn mogła rozpocząć funkcjonowanie poza programem postępowania naprawczego, musi spełniać wymogi m.in. tego artykułu ustawy. Zgodnie z art. 240a ust. 4 ufp jednostka może nie spełniać wymagań z art. 242-244 ufp w okresie realizacji PPN, zatem w przypadku realizacji PPN w latach 2025 - 2027 Gmina koniecznie musi spełnić te wymogi najpóźniej w 2028 r. Natomiast w oparciu o art. 224 ust. 1 pkt 2 lit. c jednostka może nie spełniać tych wymagań **do momentu ostatecznej spłaty pożyczki udzielonej z budżetu państwa**. Gmina Bodzentyn w programie naprawczym uwzględniła pozyskanie przychodu w formie pożyczki z budżetu państwa w 2025 r. na restrukturyzację istniejącego zadłużenia oraz sfinansowanie planowanego deficytu budżetu z terminem spłaty do końca 2050 r., zatem Gmina powinna spełniać wytyczne z art. 242 – 244 najpóźniej z początkiem 2050 r.

a. Analiza zdolności kredytowej

Organ stanowiący JST (poza programem postępowania naprawczego) nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje przekroczenie wskaźnika maksymalnej dopuszczalnej spłaty opisanego w art. 243 ufp.

Zdolność kredytowa w danym roku jest wyliczana jako średnia arytmetyczna wskaźników jednorocznych z siedmiu poprzednich lat. Wskaźnik jednoroczny stanowi stosunek sumy nadwyżki bieżącej powiększonej o wydatki na obsługę zadłużenia i sprzedaży majątku do dochodów bieżących za dany rok, pomniejszonych o dotacje bieżące. Dodatkowo nadwyżki bieżące w liczniku tego ułamka są korygowane odpowiednio o dochody i wydatki z tytułu dotacji bieżących UE. Dotacje z UE (zarówno bieżące, jak i majątkowe) nie mają zatem żadnego wpływu na zdolność kredytową.

Ustalana relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu zatem indywidualny wskaźnik zadłużenia dla Gminy Bodzentyn wygląda następująco:

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

- *R* - planowana na rok budżetowy łączna kwota z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek oraz wykupów papierów wartościowych,
- *O* - planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,
- *Db* - planowane na rok, na który ustalana jest relacja, dochody bieżące budżetu pomniejszone o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące,
- *Dbei* - dochody bieżące w roku poprzedzającym o *i*-lat rok, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2,
- *Dbi* - dochody bieżące w roku poprzedzającym o *i*-lat rok, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące,
- *Wbei* - wydatki bieżące w roku poprzedzającym o *i*-lat rok, na który ustalana jest relacja, pomniejszone o wydatki bieżące z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, wydatki bieżące na obsługę długu oraz wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2,

- *Sm** – sprzedaż mienia. Dotyczy lat 2024 – 2025. Dopuszczalny limit spłaty długu liczony od 2026 r. nie będzie liczony w oparciu o sprzedaż mienia.

Jak wynika z powyższej nierówności, od 2026 roku bezpośredni wpływ na dopuszczalny poziom obsługi długu przez JST będą miały nadwyżki bieżące wypracowane w 7 latach poprzedzających dany rok budżetowy w relacji do dochodów bieżących jednostki pomniejszonych o środki celowe.

Ustawa o finansach publicznych z 2009 r. dopuszcza zaciąganie długu przez JST w postaci kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych przez jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z zapisami ustawy, JST mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe m.in. właśnie na pokrycie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów⁷.

Badając zdolność kredytową przyjęto następujące założenia dot. dochodów i wydatków w kolejnych latach:

1. Dochody bieżące – w tym zakresie zmiany wprowadzone od 2026 roku, poza opisanymi wcześniej działaniami naprawczymi, opierają się na podstawie zmiany ustawy o dochodach jst uchwalonej we wrześniu 2024 r. oraz założeniu corocznego wzrostu z tytułu waloryzacji poszczególnych kategorii dochodów. W 2026 r. dochody z tytułu podatków PIT i CIT oraz przyjęto na podstawie prognozowanych dla Bodzentyna kwot wynikających z oceny skutków regulacji wdrożenia nowych przepisów dot. dochodów jst, natomiast w latach następnych zwaloryzowano je o wskaźnik inflacji PKB realny. Dochody z subwencji w 2026 roku przyjęto podobnie jak dochody z PIT i CIT. Dochody z dotacji bieżących i pozostałych dochodów bieżących od 2026 r. zwaloryzowano o wskaźnik inflacji.
2. Dochody ze sprzedaży majątku – brak dochodów z tego tytułu.
3. Wydatki bieżące – prognoza od 2026 roku została sporządzona w oparciu o wyliczenia kosztów obsługi długu oraz założenia dotyczące możliwych do wypracowania nadwyżek operacyjnych będących pochodnymi poziomu dochodów i wydatków. Koszty obsługi długu zostały wyliczone na podstawie charakterystyki posiadanych i planowanych zobowiązań oraz harmonogramów ich spłaty. Należy wziąć pod uwagę, że w przypadku restrukturyzacji zadłużenia koszty obsługi długu mogą wzrosnąć lub zmaleć, w zależności od ceny finansowania oraz harmonogramu jego spłaty. Koszt odsetkowy, wpływając na poziom nadwyżki budżetowej, pośrednio wpływa także na dopuszczalny limit obsługi długu.

⁷ Art. 89 ust. 1 ufp.

b. Określenie potrzeb finansowych i plan restrukturyzacji

Dodatkowe finansowanie dłużne dla zbilansowania budżetu 2025

Niedobory finansowe do pokrycia poprzez nowe finansowanie zwrotne zgodnie z wynikami analizy planu budżetu na 2025 r. i WPF (po wprowadzeniu planu działań naprawczych dot. dochodów i wydatków) dotyczą roku 2025 i wynoszą łącznie **14 220 600,00 zł**, w tym:

- **152.720,00 zł** na spłatę rat kredytów i pożyczek,
- **14 067 880,00 zł** na sfinansowanie części deficytu budżetu Gminy Bodzentyn w 2025 r.

Powstały deficyt finansowany pożyczką z budżetu państwa w części inwestycyjnej wynosi 11 695 854,51 zł natomiast w części bieżącej wynosi 2 372 025,49 zł i dotyczy zobowiązań z tytułu składek ZUS odroczonech za miesiąc sierpień i październik oraz zobowiązań z tytułu wynagrodzeń.

Tabela 20. Wydatki bieżące finansowane z pożyczki zaciągniętej z budżetu państwa

Wydatki bieżące finansowane z pożyczki zaciągniętej z budżetu państwa

Dział	Rozdział	Paragraf	Kwota	Uzasadnienie finansowania pożyczką z budżetu państwa
801	80101	4010	300 000,00	z tytułu odroczenia składek ZUS za miesiąc 08 i 10/2024 oraz bieżący niedobór
		4110	300 000,00	z tytułu odroczenia składek ZUS za miesiąc 08 i 10/2024 oraz bieżący niedobór
		4790	1 772 025,49	z tytułu odroczenia składek ZUS za miesiąc 08 i 10/2024 oraz bieżący niedobór
			2 372 025,49	

Źródło: opracowanie własne

Finansowanie dłużne w celu restrukturyzacji zadłużenia w 2025 r.

Tabela 19. Kredyty brane pod uwagę w procesie restrukturyzacji zadłużenia

L.p	Tytuł dłużny	Kwota kapitału, stan planowany na 31.12.2024 r.	Oprocentowanie	Umowny rok całkowitej spłaty
1	kredyt BS Kielce	11 080 000,00	WIBOR 3M + 1,19%	2032
2	kredyt BS Kielce	5 000 000,00	WIBOR 3M +	2043

<i>L.p</i>	<i>Tytuł dłużny</i>	<i>Kwota kapitału, stan planowany 31.12.2024 r.</i>	<i>Oprocentowanie</i>	<i>Umowny rok całkowitej spłaty</i>
			0,86%	
3	kredyt BS Kielce	4 300 000,00	WIBOR 1M +	2039
			0,90%	
4	kredyt BS Kielce	3 084 000,00	WIBOR 3M +	2032
			1,24%	
5	Kredyt BS Stopnica	2 700 000,00	WIBOR 1M +	2037
			0,72%	
6	kredyt BS Kielce	2 000 000,00	WIBOR 3M +	2037
			0,85%	
7	kredyt BS Kielce	700 000,00	WIBOR 1M +	2031
			1,19%	
9	kredyt BS Połaniec	700 000,00	WIBOR 1M +	2033
			1,08%	
9	obligacje NWA	3 400 000,00	WIBOR 6M +	2032
			1,75%	
10	kredyt BS Kielce	8 385 652,51	WIBOR 1M +	2024
			0,80%	
SUMA		41 349 652,51		

Źródło: opracowanie własne

Nieobjęte restrukturyzacją są 2 pożyczki zaciągnięte w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na kwotę 1 092 137,61 zł. w oparciu o stałe oprocentowanie 1,95% oraz o korzystne harmonogramy spłaty, jedna z terminem spłaty do roku 2030 roku z pozostałą kwotą do spłaty 355 303,61 zł, druga z terminem spłaty do 2033 roku z pozostałą kwotą do spłaty 736 834,00 zł. Przyjmując powyższe założenia kwota nowego finansowania w celu zrestrukturyzowania części istniejącego zadłużenia powinna wynieść **41 349 652,51 zł**. Celem zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa nie jest pozyskanie środków na korzystniejszych warunkach finansowych, lecz zapewnienie Gminie Bodzentyn środków na spłatę zobowiązań, zapewnienie płynności oraz dostosowanie harmonogramu spłat do jej możliwości. Władze Gminy będą realizować szereg działań naprawczych również wybiegających poza przedstawione w Programie Postępowania Naprawczego, których realizacja przyczyni się do poprawy sytuacji finansowej.

Łączna kwota potrzebnego finansowania

Biorąc pod uwagę potrzeby Gminy w zakresie pokrycia deficytu, spłat istniejących zobowiązań oraz restrukturyzacji, łączna kwota pożyczki z MF w 2025 roku wynosi 55 570 252,51 zł z czego:

- 14 067 880,00 zł na planowany deficyt budżetu,

- 152.720,00 zł, na spłatę rozchodów zgodnie z harmonogramami spłat,
- 41 349 652,51 zł na restrukturyzację istniejącego zadłużenia.

Kolejna tabela zawiera proponowany harmonogram spłaty w latach kapitału skonsolidowanego zadłużenia i pozostałych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek. Odsetki od pożyczki z budżetu państwa zaplanowane są w terminach kwartalnych do ostatniego dnia miesiąca kończącego kwartał.

Tabela 21. Proponowany harmonogram spłaty częściowo skonsolidowanego zadłużenia w latach 2025-2050 w złotych

L.p.	1	2	3	4	5	6
Rok	Kredyty, pożyczki i obligacje niepodlegające restrukturyzacji	Spłaty kapitałowych pożyczek z MF	Suma spłat ze zmianami struktury długu w ramach działań naprawczych	Odsetki	Suma spłat przed zmianami	Różnica (3-5)
2025	152 720		152 720,00	2 631 600,00	2 056 720,00	-1 904 000,00
2026	152 720		152 720,00	1 833 816,00	2 082 720,00	- 1 930 000,00
2027	152 720	1 070 252,51	1 222 972,51	1 814 206,00	2 152 720,00	-929 747,49
2028	152 720	1 500 000,00	1 652 720,00	1 774 241,00	2 648 720,00	-996 000,00
2029	152 720	1 500 000,00	1 652 720,00	1 719 843,00	2 518 720,00	-866 000,00
2030	96 975,61	1 500 000,00	1 596 975,61	1 670 343,00	2 612 975,61	-1 016 000,00
2031	84 212	2 500 000,00	2 584 212,00	1 608 389,00	2 550 212,00	34 000,00
2032	84 212	2 500 000,00	2 584 212,00	1 530 153,00	2 670 212,00	-86 000,00
2033	63 138	2 500 000,00	2 563 138,00	1 443 389,00	1 923 138,00	640 000,00
2034		2 500 000,00	2 500 000,00	1 360 888,00	1 835 000,00	665 000,00
2035		2 500 000,00	2 500 000,00	1 278 388,00	1 835 000,00	665 000,00
2036		2 500 000,00	2 500 000,00	1 199 250,00	1 835 000,00	665 000,00
2037		2 500 000,00	2 500 000,00	1 113 388,00	1 335 000,00	1 165 000,00
2038		2 500 000,00	2 500 000,00	1 030 888,00	500 000,000	2 000 000,00
2039		2 500 000,00	2 500 000,00	948 388,00	1 500 000,00	1 000 000,00
2040		2 500 000,00	2 500 000,00	868 346,00	1 000 000,00	1 500 000,00
2041		2 500 000,00	2 500 000,00	783 388,00	1 000 000,00	1 500 000,00
2042		2 500 000,00	2 500 000,00	700 888,00	1 000 000,00	1 500 000,00
2043		2 500 000,00	2 500 000,00	618 389,00	1 000 000,00	1 500 000,00
2044		2 500 000,00	2 500 000,00	537 442,00		2 500 000,00
2045		2 500 000,00	2 500 000,00	453 389,00		2 500 000,00
2046		2 500 000,00	2 500 000,00	370 888,00		2 500 000,00
2047		2 500 000,00	2 500 000,00	288 389,00		2 500 000,00
2048		2 500 000,00	2 500 000,00	206 538,00		2 500 000,00
2049		2 500 000,00	2 500 000,00	123 389,00		2 500 000,00
2050		2 500 000,00	2 500 000,00	40 888,00		2 500 000,00
RAZ EM	1 092 137,61	55 570 252,51	56 662 390,12	27 949 104,00	34 056 137,61	22 606 252,51

Źródło: opracowanie własne

Ze względu na działalność Gminy w realiach programu naprawczego przyjęto, że jedyną drogą pozyskania finansowania jest finansowanie w formie pożyczki z budżetu państwa.

Oprocentowanie pożyczki z ministerstwa powinno być niższe niż w przypadku pozyskania środków z rynku finansowego, aktualnie jest to pół stopy redyskonta weksli (SRW), lecz nie mniej niż 1,5%. SRW na moment opracowania programu naprawczego (styczeń 2025 r.) wynosi 5,80%. **Preferencyjne oprocentowanie** takiej wierzytelności będzie wynosić połowę stopy redyskonta weksli, zatem obecnie **ok. 2,90% p.a.**

Dla spłaty finansowania zaciąganego na pokrycie tegorocznego deficytu budżetowego i spłaty rat kredytów konsolidacji ustalono karencję na spłatę kapitału do końca 2026 roku oraz 24 letni okres całkowitej spłaty. W ten sposób dług Gminy z tytułu pożyczki zaciągniętej w 2025 roku zostanie spłacony w całości do końca 2050 roku. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może uchwalić wieloletnią prognozę finansową oraz budżet jednostki, które nie zachowują relacji określonej w art. 242-244 w okresie realizacji programu postępowania naprawczego, przy czym niezachowanie relacji może dotyczyć jedynie **splat zobowiązań istniejących na dzień uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz splat pożyczki otrzymanej z budżetu państwa.**

W okresie realizacji PPN tj. w latach 2025 – 2027 Gmina nie będzie mogła realizować nowych zadań inwestycyjnych, co będzie sprzyjać spłacie zobowiązań. Mimo to w WPF w latach 2025 - 2026. zarezerwowano kwoty środków w ramach limitu wydatków majątkowych, w celu kontynuacji rozpoczętych zadań inwestycyjnych.

Po konsolidacji zadłużenia Gmina przekroczy dopuszczalny poziom spłaty zadłużenia z art. 243 ufp w latach 2025 - 2033. Niespełnienie relacji wynika ze spłaty zobowiązań istniejących na moment uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz pożyczki z MF, a zatem jest dopuszczalne⁸.

Charakterystyka spłaty zobowiązań:

- spłata pożyczki z MF rozpocznie się od 2027 r. z uwagi na zaplanowane wysokie wydatki z wykazu przedsięwzięć wieloletnich w 2025 i 2026 roku .
- W roku 2027 spłaty pożyczki na kwotę 1 070 252,51 mln zł z uwagi na brak planów inwestycyjnych
- W latach 2028 – 2030 spłaty pożyczki po 1,5 mln zł rocznie z uwagi na zaplanowane wysokie wydatki z wykazu przedsięwzięć wieloletnich w 2028 i 2029 roku (po 4,5 mln zł rocznie)
- Od 2031 roku z uwagi na brak istotnych planów inwestycyjnych kwoty spłaty pożyczki wzrastają do poziomu 2,5 mln zł rocznie.

⁸ Art. 240a ust. 4 ufp

Wobec powyższych założeń co do harmonogramu spłat i rewizji zdolności do spłaty długu po uwzględnieniu działań naprawczych Gmina powinna spełnić wymagania z art. 243 ufp od 2034 roku.

c. Wybór instrumentu dłużnego

Ustawa o finansach publicznych z 2009 r. dopuszcza zaciąganie długu przez JST w postaci kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych przez jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z zapisami ustawy, JST mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe m.in. właśnie na pokrycie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów⁹.

Jednym z głównych powodów wdrożenia działań naprawczych jest brak możliwości uzyskania nowego finansowania kredytem bankowym przez Gminę Bodzentyn w 2025 r. W takim przypadku Gmina może zwrócić się do Ministerstwa Finansów o udzielenie preferencyjnie oprocentowanej pożyczki.

Gmina Bodzentyn znajduje się w bardzo trudnej sytuacji finansowej. Nie ma zdolności i możliwości do tego, aby we własnym zakresie móc realizować wszystkie zadania własne w 2025 roku i stanowi to istotne zagrożenie dla realizacji zadań. Aktualnie jedynym i ostatnim ratunkiem dla Gminy jest ubieganie się o pożyczkę z budżetu państwa w trybie art. 224 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnieniem ubiegania się o pożyczkę z budżetu państwa jest brak płynności i zdolności finansowej Gminy do tego, aby we właściwy sposób realizować zadania publiczne. Poziom zadłużenia Gminy jest bardzo wysoki, że obecnie obowiązujący harmonogram spłat zobowiązań i koszty obsługi Gminy uniemożliwia spełnienie wskaźnika z art. 243 ustawy

Pożyczka z budżetu państwa

W związku z koniecznością realizacji zadań publicznych oraz wypełniania istniejących zobowiązań Gmina Bodzentyn planuje złożyć wniosek do Ministra Finansów z prośbą o udzielenie pożyczki z budżetu państwa. Otrzymanie takiej pożyczki jest obwarowane szeregiem wymagań formalno-prawnych oraz wymaga akceptacji Ministra Finansów, co może pochłonąć znaczną ilość czasu.

Jednostce samorządu terytorialnego może być udzielona pożyczka z budżetu państwa, jeżeli¹⁰:

- jednostka samorządu terytorialnego realizuje postępowanie naprawcze lub przystępuje do jego realizacji oraz
- z analizy programu postępowania naprawczego wynika, że w stopniu wysoce prawdopodobnym:

⁹ Art. 89 ust. 1 ufp.

¹⁰ Art. 224 ust. 6 ufp

- nastąpi poprawa sytuacji finansowej tej jednostki oraz skuteczności w wykonywaniu jej ustawowych zadań,
- zachowane zostaną zasady określone w art. 242-244, na koniec roku, w którym upływa termin spłaty pożyczki,
- zapewniona zostanie spłata wraz z odsetkami.

Szczegółowy zakres informacji niezbędnych do dokonania oceny Minister Finansów określił w rozporządzeniu¹¹. Zgodnie z zapisami rozporządzenia przedmiotem umowy jest opracowanie elementów wniosku o udzielenie pożyczki z budżetu państwa, czyli właśnie m.in. programu postępowania naprawczego, a także uzyskanie szeregu opinii, oświadczeń i zaświadczeń. Pożyczka jest zabezpieczona w co najmniej 100% kwoty wierzytelności z tytułu umowy pożyczki. Zabezpieczenie wierzytelności z tytułu umowy pożyczki stanowią weksle własne in blanco lub akt notarialny o poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 5 kodeksu cywilnego.

Za pozyskaniem środków poprzez pożyczkę z budżetu państwa przemawia **preferencyjne oprocentowanie** takiej wierzytelności, które prawdopodobnie będzie wynosić połowę stopy redyskonta weksli, zatem obecnie **ok. 2,90%** p.a.

¹¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 w sprawie pożyczek z budżetu państwa udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego w ramach postępowań ostrożnościowych lub naprawczych (Dz.U. Nr 257, poz. 1730)

III. Podsumowanie Programu Postępowania Naprawczego

Kolegium RIO w Kielcach w uchwale Nr 95.2024 z dnia 5 września 2024 r. wezwało Gminę Bodzentyn do opracowania i uchwalenia programu postępowania naprawczego oraz przedłożenia tego programu celem zaopiniowania do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach.

W uzasadnieniu do ww. uchwały, w wyniku przeprowadzonego przez RIO postępowania wyjaśniającego, Kolegium RIO stwierdziło pogarszającą się sytuację finansową Gminy, zagrożenie dla realizacji zadań publicznych i prawidłowej gospodarki finansowej przez Gminę Bodzentyn w 2024 r. i latach kolejnych oraz niezachowanie relacji określonej w art. 243 ufp.

Przekroczenie maksymalnego dopuszczalnego poziomu obsługi zadłużenia jest bezpośrednim skutkiem niedostosowania harmonogramów spłaty istniejących zobowiązań do aktualnych możliwości zadłużeniowych Gminy oraz pośrednim skutkiem zbyt dużych wydatków bieżących oraz stagnacji dochodów bieżących. Konieczne są działania naprawcze we wszystkich wymienionych wyżej obszarach.

Kolejnym krokiem jest wdrożenie trwałych działań w celu podniesienia dochodów i obniżenia wydatków bieżących Gminy.

W niniejszym programie zaplanowano szereg działań naprawczych zmierzających do sytuacji, w której Gmina będzie w możliwie najkrótszym okresie spełniała relacje określone w art. 243 ufp. Zaplanowane działania w ramach niniejszego programu postępowania naprawczego mają skutkować:

- trwałym wzrostem dochodów bieżących,
- trwałym ograniczeniem wydatków bieżących,
- sfinansowaniem deficytu i części rozchodów z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w 2025 r.
- sfinansowaniem rozchodów z tytułu zaciągniętych kredytów w 2025 r. w ramach restrukturyzacji zadłużenia,

Wśród działań podnoszących dochody bieżące zaplanowano:

- podjęcie działań na przyciągnięciu przedsiębiorstw leasingowych i tym samym zwiększenia liczby pojazdów zarejestrowanych w Gminie,
- wprowadzenie opłaty klimatycznej
- wprowadzenie opłaty parkingowej
- dochody ze sprzedaży mieszkań

Działania te mają przełożyć się na podniesienie wyniku budżetu o **0,5 mln złotych w 2025 r. oraz w kolejnych latach o ok. 0,8 – 1,5 mln zł rocznie.**

Wśród działań naprawczych na rzecz ograniczenia wydatków bieżących zaplanowano:

- Ograniczenie wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem Urzędu Gminy i jednostek podległych poprzez zmniejszenie zatrudnienia o 9 etatów,

- Ograniczenie kosztów usług obcych.
- Ograniczenie ryczałtów
- Oszczędności w oświacie
- Oszczędności z dotacji dla klubów sportowych i stowarzyszeń

Działania te mają przełożyć się na podniesienie wyniku budżetu o **2,2 mln złotych w 2025 r., w kolejnych latach 1,0 mln złotych rocznie.**

Łącznie efekt netto zaplanowanych działań wyniesie **+2,8 mln zł w 2025 r., +1,8 mln zł w 2026 r., w 2027 r. więcej niż + 2,5 mln zł rocznie.**

Po wprowadzeniu planowanych działań naprawczych z zakresu dochodów i wydatków zaplanowano sfinansowanie planowanego deficytu budżetu i oraz spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów, w szczególności w ramach restrukturyzacji wskazanej części zobowiązań kredytowych. Ustalono, że brakująca kwota **w 2025 roku to 55 570 252,51 zł** z czego:

- 14 067 880,00 zł na planowany deficyt budżetu,
- 152.720,00 zł, na spłatę rozchodów zgodnie z harmonogramami spłat,
- 41 349 652,51 zł na restrukturyzację istniejącego zadłużenia.

Gmina zaciągnie nowe zobowiązania dłużne w ww. wysokości w formie pożyczki z budżetu państwa, a spłata kapitału odbędzie się w latach 2027-2050 – struktura spłaty opiera się na wnioskach z analizy zdolności kredytowej.

IV. Harmonogram wdrożenia programu naprawczego

Wychodząc naprzeciw zapisom art. 240 a ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, poniżej zaprezentowany jest harmonogram obrazujący szacunkowy czas wprowadzenia i obowiązywania przyjętych działań naprawczych. Działania, o których mowa zostały wybrane tak, aby zapewnić pełną kontrolę organu stanowiącego i organu wykonawczego nad możliwością ich wdrożenia.

Tabela 22. Harmonogram wprowadzenia działań naprawczych.

DZIAŁANIE NAPRAWCZE	TERMIN WDROŻENIA DO REALIZACJI
Wzrost z tytułu podatku od środków transportu – W TRAKCIE REALIZACJI	Sierpień 2024
Opłata miejscowa – DO REALIZACJI	Kwiecień 2025
Opłata parkingowa – DO REALIZACJI	Marzec 2025
Dochody ze sprzedaży mieszkań – DO REALIZACJI	Kwiecień 2027
Ograniczenie zatrudnienia w UMiG Bodzentyn –	Grudzień 2024

ZREALIZOWANE/DO REALIZACJI	
ograniczenie usług obcych w UMiG Bodzentyn - DO REALIZACJI	Styczeń 2025
ograniczenie ryczałtów - DO REALIZACJI	Luty 2025
oszczędności w oświacie – REALIZOWANE/DO REALIZACJI	Marzec 2025
oszczędności kluby sportowe – REALIZOWANE/DO REALIZACJI	Luty 2025

źródło: opracowanie własne

Zaplanowane działania są częściowo długoterminowe, jednak niektóre z nich winny zostać wdrożone natychmiast. Osiągnięcie zaplanowanych efektów finansowych, w przypadku działań naprawczych, wymaga szybkiego wdrożenia, a także konsekwentnego realizowania ich przez cały okres obowiązywania programu naprawczego w gminie Bodzentyn. Organ wykonawczy zobowiązuje się do realizacji wszystkich działań naprawczych nie tylko do końca obowiązywania programu postępowania naprawczego ale również po dacie obowiązywania programu.

a. Pozyskanie finansowania

Konieczne jest pozyskanie finansowania zwrotnego w 2025 roku. Przyjęto, że będzie II kwartał 2025 roku.

Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2025-2050

W Wieloletniej Prognozie Finansowej przedstawiono wpływ realizowanych i pilnowanych do wdrożenia działań naprawczych na lata 2025-2050 i uwzględnia wszystkie założenia przedstawione w niniejszym programie postępowania naprawczego.

Sytuacja Finansowa w Gminie Bodzentyn jest bardzo trudna. Do 2033 roku włącznie Gmina nie będzie zachowywać wskaźnika z art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych. Założono spełnienie wskaźnika z art. 243 ust 1 ustawy o finansach publicznych dopiero od 2034 roku, a to oznacza, że Gmina spełni wymóg zawarty w art. 224 ust. 1 pkt 2 lit b ustawy o finansach publicznych zgodnie z którym najpóźniej na koniec roku, w którym upływa termin spłaty pożyczki, zostaną zachowane zasady określone w art. 242-244. Podjęte działania naprawcze zakładają, że od 2026 roku Gmina będzie generować nadwyżki budżetowe dzięki restrykcyjnej polityce wydatkowej, dzięki której odzyska stabilność i samodzielność finansową.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Bodzentyn uwzględnia realistyczne wartości oparte na realistycznych wartościach zawartych w budżecie Gminy.

Załączniki

a. Wieloletnia prognoza finansowa na lata 2025-2050

Lp.	Wyszczególnienie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050
I	Dochody ogółem	79 937 487,51	77 430 890,01	80 742 405,04	76 208 867,00	81 108 867,00	82 608 867,00	83 608 867,00	86 108 867,00	88 608 867,00	91 108 867,00	93 608 867,00	96 108 867,00	98 608 867,00	101 108 867,00	103 608 867,00	106 108 867,00	108 608 867,00	111 108 867,00	113 608 867,00	116 108 867,00	118 608 867,00	121 108 867,00	123 608 867,00	126 108 867,00	128 608 867,00	131 108 867,00	133 608 867,00
		67 262 075,09	69 913 176,92	75 608 867,00	75 608 867,00	78 608 867,00	80 108 867,00	83 608 867,00	86 108 867,00	88 608 867,00	91 108 867,00	93 608 867,00	96 108 867,00	98 608 867,00	101 108 867,00	103 608 867,00	106 108 867,00	108 608 867,00	111 108 867,00	113 608 867,00	116 108 867,00	118 608 867,00	121 108 867,00	123 608 867,00	126 108 867,00	128 608 867,00	131 108 867,00	133 608 867,00
		12 223 433,00	28 314 700,13	30 165 000,00	30 968 000,00	32 178 000,00	32 487 000,00	34 320 000,00	35 133 000,00	36 554 000,00	38 860 000,00	40 855 000,00	42 850 000,00	44 886 000,00	46 960 000,00	48 070 000,00	50 159 000,00	51 217 000,00	52 293 000,00	54 323 000,00	56 359 000,00	58 463 000,00	59 637 000,00	61 883 000,00	63 704 000,00	63 704 000,00	63 704 000,00	
		206 627,00	421 261,20	450 000,00	476 000,00	504 000,00	532 000,00	560 000,00	588 000,00	616 000,00	645 000,00	676 000,00	707 000,00	738 000,00	770 000,00	802 000,00	834 000,00	866 000,00	898 000,00	929 000,00	960 000,00	992 000,00	1 025 000,00	1 060 000,00	1 096 000,00	1 096 000,00	1 096 000,00	
1.1.3	z subwencji ogólnej	24 714 721,00	17 057 156,87	18 926 000,00	18 026 000,00	18 977 000,00	18 939 000,00	19 413 000,00	19 899 000,00	20 597 000,00	20 907 000,00	21 430 000,00	21 966 000,00	22 516 000,00	23 079 000,00	23 656 000,00	24 248 000,00	24 855 000,00	25 477 000,00	26 114 000,00	26 767 000,00	27 437 000,00	28 123 000,00	28 827 000,00	29 548 000,00	29 548 000,00	29 548 000,00	
1.1.4	z tytułu dotacji i środków	18 958 893	12 560 376,3	14 564 867,0	14 607 867,0	14 104 867,0	14 983 867,0	15 818 867,0	14 967 000,0	15 492 000,0	16 030 000,0	15 747 867,0	15 312 867,0	14 813 867,0	14 252 867,0	14 631 867,0	14 006 867,0	14 387 867,0	14 724 867,0	14 083 867,0	13 409 867,0	12 637 867,0	12 767 867,0	11 793 867,0	11 213 867,0	11 213 867,0	11 213 867,0	

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

	wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy																											
7.1	Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	526 661,95	-4 338 456,48	704 263,46	622 972,51	3 707 517,90	3 707 517,89	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	
7.2	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowany mi o środki a wydatkami bieżącymi	1 124 312,17	-2 042 313,66	704 263,46	622 972,51	3 707 517,90	3 707 517,89	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00	
8	Wskaźnik spłaty zobowiązań	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
8.1	Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy (po uwzględnieniu u zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieni	x	76,65 %	2,98 %	4,70%	5,06%	4,93%	6,79%	7,79%	7,48%	7,17%	6,81 %	6,46 %	6,13 %	5,82 %	4,78 %	3,74 %	3,57 %	3,41 %	3,22 %	3,04 %	2,87 %	2,73 %	2,57 %	2,43 %	2,31 %	2,19 %	2,08%

	u ustawowych wyłączeń przypadający ch na dany rok)																												
8.1_vROD _2020	8.1_vR OD_2020	x	80,15 %	6,20 %	7,71%	7,29%	7,14%	6,79%	7,79%	7,48%	7,17%	6,81 %	6,46 %	6,13 %	5,82 %	4,78 %	3,74 %	3,57 %	3,41 %	3,22 %	3,04 %	2,87 %	2,73 %	2,57 %	2,43 %	2,31 %	2,19 %	2,08%	
8.1_vROD _2026	8.1_vR OD_2026	x	80,15 %	6,20 %	7,71%	7,29%	7,14%	6,79%	7,79%	7,48%	7,17%	6,81 %	6,46 %	6,13 %	5,82 %	4,78 %	3,74 %	3,57 %	3,41 %	3,22 %	3,04 %	2,87 %	2,73 %	2,57 %	2,43 %	2,31 %	2,19 %	2,08%	
8.1_vROD _2023	8.1_vR OD_2023	x	76,65 %	2,98 %	4,70%	5,06%	4,93%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00%	
8.2	Relacja określona po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	7,2 7%	- 2,90%	4,21 %	4,00%	8,50%	8,33%	7,63%	7,18%	6,88%	6,58%	6,24 %	5,91 %	5,61 %	5,31 %	5,09 %	4,83 %	4,64 %	4,44 %	4,22 %	4,01 %	3,81 %	3,65 %	3,46 %	3,30 %	3,16 %	3,02 %	2,89%	
8.2_v2020	8.2_v20 20	7,2 7%	0,00%	0,00 %	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00%	
8.2_v2026	8.2_v20 26	7,2 7%	- 2,90%	4,21 %	4,00%	8,50%	8,33%	7,63%	7,18%	6,88%	6,58%	6,24 %	5,91 %	5,61 %	5,31 %	5,09 %	4,83 %	4,64 %	4,44 %	4,22 %	4,01 %	3,81 %	3,65 %	3,46 %	3,30 %	3,16 %	3,02 %	2,89%	
8.3	Dopuszcza lny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art.	x	8,56%	7,08 %	5,09%	4,22%	4,67%	4,79%	6,01%	5,28%	6,68%	7,01 %	7,33 %	6,96 %	6,58 %	6,24 %	5,95 %	5,65 %	5,38 %	5,12 %	4,88 %	4,65 %	4,43 %	4,23 %	4,03 %	3,84 %	3,66 %	3,49%	

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

b. Wydatki Gminy w latach 2024-2025

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Plan na 2025 rok według projektu budżetu z dnia 15.11.2024 r	Autopoprawka	Plan na 2025 rok według uchwały budżetowej z dnia 24.01.2025	Zmiana 28.01.2025 r.	Stan na 28-01-2025	Zmiana 30.01.2025	Stan na 30-01-2025 r	Zmiana 10.02.2025	Plan po zmianach według stanu na 10-02-2025	Zapotrzebowanie na środki w Oświacie na 2025 rok	Oszczędności Oświaty w PPN	Wykonanie na dzień 31.12.2024
010			Rolnictwo i	271	2 059 600,09	2 330	0,00	2 330	0,00	2 330	0,00	2 330			10 67

			łowiectwo	270,00		870,09		870,09		870,09		870,09		118,62
	01030		Izby rolnicze	20 000,00	0,00	20 000,00	0,00	20 000,00	0,00	20 000,00	0,00	20 000,00		18 049,40
		2850	Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych w wysokości 2 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego oraz kwoty w wysokości 1,5 % należnego podatku rolnego na rzecz wybranego przez podatnika podmiotu uprawnionego	20 000,00		20 000,00		20 000,00		20 000,00		20 000,00		18 049,40
	01043		Infrastruktura wodociągowa wsi	100,00	691 200,00	691 300,00	0,00	691 300,00	0,00	691 300,00	0,00	691 300,00		0,00
		4300	Zakup usług pozostałych		691 200,00	691 200,00		691 200,00		691 200,00		691 200,00		
		4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00		
	01044		Infrastruktura sanitacyjna wsi	251 170,00	1 368 400,09	1 619 570,09	0,00	1 619 570,09	0,00	1 619 570,09	0,00	1 619 570,09		10 061 760,00

								9		9					
			426 0	Zakup energii		3 000,09	3 000,09	3 000,0 9		3 000,0 9		3 000,09			
			430 0	Zakup usług pozostałych		1 134 000,00	1 134 000,00	1 134 000,0 0		1 134 000,0 0		1 134 000,00			
			4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	8 000,00	2 000,00	10 000,00	10 000,0 0		10 000,0 0		10 000,00			
			601 0	Wydatki na zakup i objęcie udziałów		129 400,00	129 400,00	129 400,0 0		129 400,0 0		129 400,00			
			6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	243 170,00	100 000,00	343 170,00	343 170,0 0		343 170,0 0		343 170,00			596 910,00
			637 0	Wydatki jednostek poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych			0,00	0,00		0,00		0,00			9 464 850,00
		01095				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			594 309,22
			401 0	Wynagrodzenia osobowe			0,00	0,00		0,00		0,00			7 700,00

					pracowników												
				411 0	Składki na ubezpieczenia społeczne			0,00		0,00		0,00		0,00			1 313,00
				412 0	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy			0,00		0,00		0,00		0,00			190,00
				421 0	Zakup materiałów i wyposażenia			0,00		0,00		0,00		0,00			2 450,12
				443 0	Różne opłaty i składki			0,00		0,00		0,00		0,00			582 656,10
600					Transport i łączność	1 219 303,13	3 566 683,39	4 785 986,52	0,00	4 785 986,52	-70 000,00	4 715 986,52	0,00	4 715 986,52			3 889 469,60
		60004			Lokalny transport zbiorowy		1 551 724,91	1 551 724,91	0,00	1 551 724,91	0,00	1 551 724,91	0,00	1 551 724,91			1 784 579,70
				290 0	Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów, związków metropolitalnych na dofinansowanie			0,00		0,00		0,00		0,00			19 772,98

					zadań bieżących												
				295 0	Zwrot niewykorzystanych dotacji oraz płatności		7 781,76	7 781,76		7 781,7 6		7 781,7 6		7 781,76			1 963,58
				430 0	Zakup usług pozostałych		1 543 943,15	1 543 943,15		1 543 943,1 5		1 543 943,1 5		1 543 943,15			1 762 843,14
		60013			Drogi publiczne wojewódzkie		150 000,00	150 000,00	0,00	150 000,0 0	0,00	150 000,0 0	0,00	150 000,00			145 113,91
				452 0	Oplaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego			0,00		0,00		0,00		0,00			1 628,48
				630 0	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych		150 000,00	150 000,00		150 000,0 0		150 000,0 0		150 000,00			143 485,43
		60014			Drogi publiczne powiatowe	353 500,00	875 885,00	1 229 385,00	0,00	1 229 385,0 0	0,00	1 229 385,0 0	0,00	1 229 385,00			301 879,26
				452 0				0,00		0,00		0,00		0,00			10 689,26
			6050		Wydatki	353	875 885,00	1 229		1 229		1 229		1 229			291

			inwestycyjne jednostek budżetowych	500,00		385,00		385,00		385,00		385,00			190,00
	60016		Drogi publiczne gminne	860 803,13	994 073,48	1 854 876,61	0,00	1 854 876,61	-70 000,00	1 784 876,61	0,00	1 784 876,61			1 653 714,73
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	112 000,00		112 000,00		112 000,00	-20 000,00	92 000,00		92 000,00			82 705,97
		4270	Zakup usług remontowych			0,00		0,00		0,00		0,00			677 832,73
		4300	Zakup usług pozostałych	700 000,00	-7 781,76	692 218,24		692 218,24	-50 000,00	642 218,24		642 218,24			581 106,78
		4430	Różne opłaty i składki	2 500,00		2 500,00		2 500,00		2 500,00		2 500,00			2 500,00
		4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00			17,90
		4590	Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych		120 000,00	120 000,00		120 000,00		120 000,00		120 000,00			158 462,75
		4600	Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych		500 000,00	500 000,00		500 000,00		500 000,00		500 000,00			2 276,00
		6050	Wydatki	30 000,00	381 855,24	411		411		411		411			49 000,00

			inwestycyjne jednostek budżetowych			855,24		855,2 4		855,2 4		855,24			
		6650	Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych lub związków powiatów na dofinansowanie zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	15 303,13		15 303,13		15 303,1 3		15 303,1 3		15 303,13			99 812,60
	60095		Pozostała działalność	5 000,00	-5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			4 182,00
		6650	Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych lub związków powiatów na dofinansowanie	5 000,00	-5 000,00	0,00		0,00		0,00		0,00			4 182,00

				zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych											
63	0			Tyrystyka		5 000,00	5 000,00	0,00	5 000,00	0,00	5 000,00				1 140 082,00
		63003				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			1 140 082,00
			605	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych			0,00		0,00		0,00		0,00		5 030,00
			665	Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych lub związków powiatów na dofinansowanie zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych			0,00		0,00		0,00		0,00		1 135 052,00
		63095		Pozostała działalność		5 000,00	5 000,00	0,00	5 000,00	0,00	5 000,00				0,00

			665 0	Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych lub związków powiatów na dofinansowanie zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych		5 000,00	5 000,00		5 000,0 0		5 000,0 0		5 000,00			
700				Gospodarka mieszkaniowa	144 200,00	2 963 000,00	3 107 200,00	0,00	3 107 200,0 0	0,00	3 107 200,0 0	0,00	3 107 200,00			128 065,91
	70005			Gospodarka gruntami i nieruchomościami	142 200,00	13 000,00	155 200,00	0,00	155 200,0 0	0,00	155 200,0 0	0,00	155 200,00			127 402,39
		4300		Zakup usług pozostałych	135 000,00		135 000,00		135 000,0 0		135 000,0 0	-5 000,00	130 000,00			87 507,13
		4480		Podatek od nieruchomości	2 000,00		2 000,00		2 000,0 0		2 000,0 0		2 000,00			1 340,00
		4500		Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	200,00		200,00		200,0 0		200,0 0		200,00			71,00

			4510	Oplaty na rzecz budżetu państwa	1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00			11 241,00
			4520	Oplaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	4 000,00		4 000,00		4 000,00		4 000,00			3 108,26
			4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego			0,00		0,00		5 000,00	5 000,00		990,00
			6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych		13 000,00	13 000,00		13 000,00		13 000,00			23 145,00
		70007		Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy	2 000,00	0,00	2 000,00	0,00	2 000,00	0,00	2 000,00			663,52
			4260	Zakup energii	1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00			282,63
			4300	Zakup usług pozostałych	1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00			217,69
			4430	Różne opłaty i składki			0,00		0,00		0,00			163,20
		70021		Spółeczne inicjatywy mieszkaniowe		2 950 000,00	2 950 000,00	0,00	2 950 000,00	0,00	2 950 000,00			0,00
			6010	Wydatki na zakup i objęcie udziałów		2 950 000,00	2 950 000,00		2 950 000,00		2 950 000,00			

710			Działalność usługowa	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00	0,00	73 028,48
	71004		Plany zagospodarowania przestrzennego	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00			72 028,80
		4300	Zakup usług pozostałych	300 000,00		300 000,00		300 000,00		300 000,00		300 000,00			72 028,80
	71035				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			999,68
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia			0,00		0,00		0,00		0,00			999,68
720			Informatyka	805 700,00	0,00	805 700,00	0,00	805 700,00	0,00	805 700,00	0,00	805 700,00			0,00
	72095		Pozostała działalność	805 700,00	0,00	805 700,00	0,00	805 700,00	0,00	805 700,00	0,00	805 700,00			0,00
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	660 674,00		660 674,00		660 674,00		660 674,00		660 674,00			
		6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	145 026,00		145 026,00		145 026,00		145 026,00		145 026,00			
750			Administracja publiczna	7 008 380,05	1 232 895,20	8 241 275,25	19,95	8 241 295,20	0,00	8 241 295,20	-105 812,48	8 135 482,72			8 070 189,91
	75011		Urzędy wojewódzkie	243 378,00	0,00	243 378,00	0,00	243 378,00	0,00	243 378,00	0,00	243 378,00			237 027,00
		4010	Wynagrodzenia	203		203		203		203		203			198

			osobowe pracowników	868,00		868,00		868,00		868,00		868,00			282,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	34 515,00		34 515,00		34 515,00		34 515,00		34 515,00			33 884,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	4 995,00		4 995,00		4 995,00		4 995,00		4 995,00			4 861,00
	75022		Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)	114 500,00	0,00	114 500,00	0,00	114 500,00	0,00	114 500,00	-98 500,00	16 000,00			215 511,54
		3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	100 000,00		100 000,00		100 000,00		100 000,00	-98 500,00	1 500,00			179 428,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00		2 000,00		2 000,00		2 000,00		2 000,00			26 684,99
		4220	Zakup środków żywności	500,00		500,00		500,00		500,00		500,00			
		4300	Zakup usług pozostałych	12 000,00		12 000,00		12 000,00		12 000,00		12 000,00			9 398,55
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	5 665 280,05	1 163 617,20	6 828 897,25	0,00	6 828 897,25	0,00	6 828 897,25	-7 312,48	6 821 584,77			6 578 838,20
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	15 000,00		15 000,00		15 000,00		15 000,00		15 000,00			13 148,71
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	3 389 270,05	1 024 617,20	4 413 887,25		4 413 887,25		4 413 887,25		4 413 887,25			4 369 552,26
		4040	Dodatkowe	355		355		355		355		355			313

			wynagrodzenie roczne	710,00		710,00		710,00		710,00		710,00			233,22
		4100	Wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne	45 000,00		45 000,00		45 000,00		45 000,00		45 000,00			37 085,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	700 000,00	53 800,00	753 800,00		753 800,00		753 800,00		753 800,00			751 517,71
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	80 000,00		80 000,00		80 000,00		80 000,00		80 000,00			76 471,88
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	120 000,00	67 010,40	187 010,40		187 010,40		187 010,40		187 010,40			114 163,23
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	200 000,00		200 000,00		200 000,00		200 000,00		200 000,00			163 892,45
		4220	Zakup środków żywności	2 000,00		2 000,00		2 000,00		2 000,00		2 000,00			1 746,38
		4260	Zakup energii	35 000,00		35 000,00		35 000,00		35 000,00		35 000,00			32 425,51
		4270	Zakup usług remontowych	4 000,00		4 000,00		4 000,00		4 000,00		4 000,00			3 150,01
		4280	Zakup usług zdrowotnych	15 000,00		15 000,00		15 000,00		15 000,00		15 000,00			6 644,00
		4300	Zakup usług pozostałych	450 000,00		450 000,00		450 000,00		450 000,00	-2 000,00	448 000,00			464 320,47

		4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	18 000,00		18 000,00		18 000,00		18 000,00		18 000,00		16 384,40
		4410	Podróże służbowe krajowe	22 000,00		22 000,00		22 000,00		22 000,00	-7 312,48	14 687,52		20 319,19
		4430	Różne opłaty i składki	17 000,00		17 000,00		17 000,00		17 000,00		17 000,00		14 082,41
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	170 000,00		170 000,00		170 000,00		170 000,00		170 000,00		150 362,31
		4510	Oplaty na rzecz budżetu państwa	200,00	151,31	351,31		351,31		351,31		351,31		130,00
		4520	Oplaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00		40,80
		4580	Pozostałe odsetki		9 270,29	9 270,29		9 270,29		9 270,29		9 270,29		
		4600	Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych			0,00		0,00		0,00		0,00		2 298,00
		4610	Koszty postępowania	2 000,00	8 768,00	10 768,00		10 768,00		10 768,00	2 000,00	12 768,00		1 623,50

			sądowego i prokuratorskiego					0		0					
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	15 000,00		15 000,00		15 000,0 0		15 000,0 0		15 000,00			17 913,65
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	10 000,00		10 000,00		10 000,0 0		10 000,0 0		10 000,00			8 333,11
		75075			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			70 376,13
			430 0 Zakup usług pozostałych			0,00		0,00		0,00		0,00			70 376,13
	75085		Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego	732 222,00	69 278,00	801 500,00	0,00	801 500,0 0	0,00	801 500,0 0	0,00	801 500,00			683 087,83
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	3 000,00		3 000,00		3 000,0 0		3 000,0 0		3 000,00			
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	510 722,00	69 278,00	580 000,00		580 000,0 0		580 000,0 0		580 000,00			498 557,23
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	45 000,00		45 000,00	-5 828,00	39 172,0 0		39 172,0 0		39 172,00			34 333,71
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	90 000,00		90 000,00		90 000,0 0		90 000,0 0		90 000,00			81 469,48
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz	10 000,00		10 000,00		10 000,0 0		10 000,0 0		10 000,00			8 423,41

					Solidarnościowy											
			4170		Wynagrodzenia bezosobowe	10 000,00		10 000,00		10 000,00		10 000,00				10 817,25
			4210		Zakup materiałów i wyposażenia	20 000,00		20 000,00	3 000,00	23 000,00		23 000,00				3 400,38
			4280		Zakup usług zdrowotnych	1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00				
			4300		Zakup usług pozostałych	20 000,00		20 000,00	2 828,00	22 828,00		22 828,00				25 118,85
			4350		Zakup towarów(w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy			0,00		0,00		0,00				516,42
			4360		Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 500,00		1 500,00		1 500,00		1 500,00				1 033,20
			4410		Podróże służbowe krajowe	500,00		500,00		500,00		500,00				213,90
			4430		Różne opłaty i składki	1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00				1 013,00
			4440		Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	12 100,00		12 100,00		12 100,00		12 100,00				12 086,00

								0		0					
			435 0	Zakup towarów(w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy			0,00	19,95	19,95		19,95		19,95		139,63
			4430	Różne opłaty i składki	12 000,00		12 000,00		12 000,00		12 000,00		12 000,00		50 000,00
			605 0	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych			0,00		0,00		0,00		0,00		7 932,50
751				Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 329,00	26 672,00	29 001,00	0,00	29 001,00	0,00	29 001,00	0,00	29 001,00		309 327,58
	75101			Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	2 329,00	0,00	2 329,00	0,00	2 329,00	0,00	2 329,00	0,00	2 329,00		2 346,00
			4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 991,00		1 991,00		1 991,00		1 991,00		1 991,00		2 003,00
			4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	338,00		338,00		338,00		338,00		338,00		343,00

		75108				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			400,00
			401 0	Wynagrodzenia osobowe pracowników			0,00		0,00		0,00		0,00			266,50
			411 0	Składki na ubezpieczenia społeczne			0,00		0,00		0,00		0,00			46,00
			412 0	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy			0,00		0,00		0,00		0,00			7,00
			421 0	Zakup materiałów i wyposażenia			0,00		0,00		0,00		0,00			80,50
		75109				26 672,00	26 672,00	0,00	26 672,0 0	0,00	26 672,0 0	0,00	26 672,00			191 593,46
			303 0	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych		16 760,00	16 760,00		16 760,0 0		16 760,0 0		16 760,00			125 965,20
			411 0	Składki na ubezpieczenia społeczne		990,38	990,38		990,3 8		990,3 8		990,38			6 682,75
			412 0	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy		123,97	123,97		123,9 7		123,9 7		123,97			777,61
			417 0	Wynagrodzenia bezosobowe		5 850,00	5 850,00		5 850,0 0		5 850,0 0		5 850,00			39 472,50
			421 0	Zakup materiałów i wyposażenia		834,65	834,65		834,6 5		834,6 5		834,65			4 085,15
			430 0	Zakup usług pozostałych		2 113,00	2 113,00		2 113,0		2 113,0		2 113,00			14 500,00

									0		0						
				471 0	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający			0,00		0,00		0,00		0,00			110,25
		75113					0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			114 988,12
				303 0	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych			0,00		0,00		0,00		0,00			71 320,80
				411 0	Składki na ubezpieczenia społeczne			0,00		0,00		0,00		0,00			5 637,71
				412 0	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy			0,00		0,00		0,00		0,00			670,81
				417 0	Wynagrodzenia bezosobowe			0,00		0,00		0,00		0,00			33 300,00
				421 0	Zakup materiałów i wyposażenia			0,00		0,00		0,00		0,00			3 969,80
				471 0	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający			0,00		0,00		0,00		0,00			89,00
754					Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 771 822,63	62 000,00	2 833 822,63	0,00	2 833 822,6 3	0,00	2 833 822,6 3	0,00	2 833 822,63			404 734,13
		75412			Ochotnicze straże pożarne	2 589 822,63	0,00	2 589 822,63	0,00	2 589 822,6 3	0,00	2 589 822,6 3	0,00	2 589 822,63			348 200,65
			3030		Różne wydatki na	50 000,00		50 000,00		50		50		50			54 706,97

			rzecz osób fizycznych					000,0 0		000,0 0		000,00			
		4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	29 325,00		29 325,00		29 325,0 0		29 325,0 0		29 325,00			
		4019	Wynagrodzenia osobowe pracowników	5 175,00		5 175,00		5 175,0 0		5 175,0 0		5 175,00			
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	7 000,00	-1 000,00	6 000,00		6 000,0 0		6 000,0 0		6 000,00			5 599,74
		4117	Składki na ubezpieczenia społeczne	4 964,72		4 964,72		4 964,7 2		4 964,7 2		4 964,72			
		4119	Składki na ubezpieczenia społeczne	876,13		876,13		876,1 3		876,1 3		876,13			
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	2 000,00		2 000,00		2 000,0 0		2 000,0 0		2 000,00			1 444,32
		4127	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	718,46		718,46		718,4 6		718,4 6		718,46			
		4129	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	126,79		126,79		126,7 9		126,7 9		126,79			
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	80 000,00	1 000,00	81 000,00		81 000,0 0		81 000,0 0		81 000,00			77 282,26
		4190	Nagrody	1 800,00		1 800,00		1		1		1 800,00			1 680,00

			konkursowe					800,00		800,00					
								0		0					
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	80 000,00		80 000,00		80 000,00		80 000,00		80 000,00			42 762,06
		4217	Zakup materiałów i wyposażenia	10 812,45		10 812,45		10 812,45		10 812,45		10 812,45			
		4219	Zakup materiałów i wyposażenia	1 908,08		1 908,08		1 908,08		1 908,08		1 908,08			
		4260	Zakup energii	70 000,00		70 000,00		70 000,00		70 000,00		70 000,00			76 712,28
								0		0		0			
		4270	Zakup usług remontowych			0,00		0,00		0,00		0,00			2 460,00
		4280	Zakup usług zdrowotnych	27 000,00		27 000,00		27 000,00		27 000,00		27 000,00			16 972,00
		4300	Zakup usług pozostałych	33 000,00		33 000,00		33 000,00		33 000,00		33 000,00			21 889,76
		4430	Różne opłaty i składki	13 500,00		13 500,00		13 500,00		13 500,00		13 500,00			7 461,26
		4480	Podatek od nieruchomości	6 000,00		6 000,00		6 000,00		6 000,00		6 000,00			4 194,00
		4500	Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	200,00		200,00		200,00		200,00		200,00			36,00

			605 0	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych			0,00		0,00		0,00		0,00			35 000,00
			6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	1 527 354,45		1 527 354,45		1 527 354,45		1 527 354,45		1 527 354,45			
			6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	638 061,55		638 061,55		638 061,55		638 061,55		638 061,55			
		75421		Zarządzanie kryzysowe	180 000,00	62 000,00	242 000,00	0,00	242 000,00	0,00	242 000,00	0,00	242 000,00			1 009,00
			421 0	Zakup materiałów i wyposażenia			0,00		0,00		0,00		0,00			1 009,00
			4810	Rezerwy	180 000,00	62 000,00	242 000,00		242 000,00		242 000,00		242 000,00			
		75495		Pozostała działalność	2 000,00	0,00	2 000,00	0,00	2 000,00	0,00	2 000,00	0,00	2 000,00			55 524,48
			4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 000,00		2 000,00		2 000,00		2 000,00		2 000,00			
			430 0	Zakup usług pozostałych			0,00		0,00		0,00		0,00			512,00
			435 0	Zakup towarów(w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą			0,00		0,00		0,00		0,00			5 210,48

				obywatelom Ukrainy												
			437 0	Zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy			0,00		0,00		0,00		0,00			49 802,00
757				Obsługa długu publicznego	4 087 931,40	643 299,58	4 731 230,98	0,00	4 731 230,9 8	-90 000,00	4 641 230,9 8	0,00	4 641 230,98			2 764 291,80
	75702			Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego – kredyty i pożyczki	2 078 300,42	643 299,58	2 721 600,00	0,00	2 721 600,0 0	-90 000,00	2 631 600,0 0	0,00	2 631 600,00			2 764 291,80
		8090		Koszty emisji samorządowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i provizje	60 000,00	30 000,00	90 000,00		90 000,0 0	-90 000,00	0,00		0,00			48 000,00
		8110		Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę	2 018 300,42	613 299,58	2 631 600,00		2 631 600,0 0		2 631 600,0 0		2 631 600,00			2 716 291,80

			samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek												
	75704		Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego	2 009 630,98	0,00	2 009 630,98	0,00	2 009 630,98	0,00	2 009 630,98	0,00	2 009 630,98			0,00
		8030	Wypłaty z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji	2 009 630,98		2 009 630,98		2 009 630,98		2 009 630,98		2 009 630,98			
758			Różne rozliczenia	395 000,00	-62 000,00	333 000,00	0,00	333 000,00	0,00	333 000,00	0,00	333 000,00			0,00
	75818		Rezerwy ogólne i celowe	395 000,00	-62 000,00	333 000,00	0,00	333 000,00	0,00	333 000,00	0,00	333 000,00			0,00
		4810	Rezerwy	395 000,00	-62 000,00	333 000,00		333 000,00		333 000,00		333 000,00			
801			Oświata i wychowanie	35 855 192,09	4 231 654,15	40 086 846,24	9 840,00	40 096 686,24	0,00	40 096 686,24	920 000,00	41 016 686,24	42 596 686,24	1 580 000,00	33 443 152,56
	80101		Szkoły podstawowe	25 073 680,68	3 771 691,81	28 845 372,49	3 985,00	28 849 357,49	0,00	28 849 357,49	84 000,00	28 933 357,49	29 666 862,30	733 504,81	23 725 097,13

		2340	Dotacja celowa dla jednostki spoza sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących związanych z pomocą obywatelom Ukrainy	5 738,66		5 738,66	5 738,66	11 477,32		11 477,32		11 477,32	11 477,32	0,00	43 039,95
		2590	Dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną	4 083 873,72		4 083 873,72		4 083 873,72		4 083 873,72		4 083 873,72	4 083 873,72	0,00	3 917 607,41
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	720 185,00	235 536,00	955 721,00		955 721,00		955 721,00		955 721,00	1 091 257,00	135 536,00	649 129,15
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 798 860,00	321 462,00	2 120 322,00		2 120 322,00		2 120 322,00		2 120 322,00	2 322 065,00	201 743,00	1 680 116,40
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	212 054,00		212 054,00	-65 638,00	146 416,00		146 416,00		146 416,00	212 054,00	65 638,00	119 783,50

		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	2 313 330,00	125 503,00	2 438 833,00		2 438 833,00		2 438 833,00		2 564 336,00	125 503,00	1 563 116,86
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	226 200,00	86 448,00	312 648,00		312 648,00		312 648,00		399 096,00	86 448,00	154 011,39
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	47 500,00		47 500,00		47 500,00		47 500,00		47 500,00	0,00	32 615,25
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 194 280,00	110 110,93	1 304 390,93	-28 174,00	1 276 216,93		1 276 216,93		1 276 216,93	0,00	764 898,67
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	60 000,00		60 000,00		60 000,00		60 000,00		60 000,00	0,00	54 789,49
		4260	Zakup energii	465 769,46	130 230,54	596 000,00	70 000,00	666 000,00		666 000,00		666 000,00	672 845,11	6 845,11 386 805,11
		4270	Zakup usług remontowych	34 000,00		34 000,00		34 000,00		34 000,00		34 000,00	70 720,20	36 720,20
		4280	Zakup usług zdrowotnych	21 600,00		21 600,00		21 600,00		21 600,00		21 600,00	0,00	9 026,00
		4300	Zakup usług pozostałych	253 750,00	22 800,00	276 550,00	40 856,00	317 406,00		317 406,00		317 406,00	0,00	243 243,64
		4350	Zakup towarów(w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą		6 000,00	6 000,00		6 000,00		6 000,00		6 000,00	0,00	7 723,88

					obywatelom Ukrainy												
				4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyj- nych	13 440,00		13 440,00		13 440,0 0		13 440,0 0		13 440,00	13 440,00	0,00	7 982,04
				4370	Zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy		3 000,00	3 000,00		3 000,0 0		3 000,0 0		3 000,00	3 000,00	0,00	569,88
				4410	Podróże służbowe krajowe	5 200,00	500,00	5 700,00		5 700,0 0		5 700,0 0		5 700,00	6 200,00	500,00	2 761,05
				4430	Różne opłaty i składki	53 150,00	350,00	53 500,00		53 500,0 0		53 500,0 0		53 500,00	53 850,00	350,00	42 575,91
				4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	635 060,00	-15 683,00	619 377,00		619 377,0 0		619 377,0 0		619 377,00	619 377,00	0,00	619 377,00
				4580				0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	530,00
				4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	22 000,00	1 000,00	23 000,00		23 000,0 0		23 000,0 0		23 000,00	24 000,00	1 000,00	14 165,37
				4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	19 961,00	1 000,00	20 961,00		20 961,0 0		20 961,0 0		20 961,00	21 961,00	1 000,00	12 782,90

				474 0	Wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy		2 000,00	2 000,00		2 000,0 0		2 000,0 0		2 000,00	2 000,00	0,00	30 696,31
				4750	Wynagrodzenia nauczycieli wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy	5 183,34	18 510,82	23 694,16	3 000,00	26 694,1 6		26 694,1 6		26 694,16	26 694,16	0,00	68 624,73
				4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	9 217 824,50	100 000,00	9 317 824,50		9 317 824,5 0		9 317 824,5 0	84 000,00	9 401 824,50	9 407 541,00	5 716,50	8 689 428,54
				4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	615 021,00	143 606,00	758 627,00	-22 899,00	735 728,0 0		735 728,0 0		735 728,00	802 233,00	66 505,00	579 538,79
				485 0	Składki i inne pochodne od wynagrodzeń pracowników wypłacanych w związku z pomocą obywatelom Ukrainy		11 000,00	11 000,00	1 101,34	12 101,3 4		12 101,3 4		12 101,34	12 101,34	0,00	16 230,45
				6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	395 408,46	108 038,59	503 447,05		503 447,0 5	88 001,83	591 448,8 8		591 448,88	503 447,05	-88 001,83	1 805 373,51
				610 0	Wydatki jednostek na zadania inwestycyjne			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	208 553,94

					realizowane ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych											
		6370	Wydatki jednostek poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	2 654 291,54	2 360 278,93	5 014 570,47		5 014 570,4 7	-88 001,83	4 926 568,6 4		4 926 568,64	5 014 570,47	88 001,83	2 000 000,01	
	80103		Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	2 312 069,21	-42 831,00	2 269 238,21	20 482,00	2 289 720,2 1	0,00	2 289 720,2 1	76 000,00	2 365 720,21	2 481 967,21	116 247,00	2 190 049,46	
		2590	Dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę	1 282 116,82	-226 000,00	1 056 116,82		1 056 116,8 2		1 056 116,8 2		1 056 116,82	1 056 116,82	0,00	947 593,02	

			fizyczną												
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	36 331,00	31 732,00	68 063,00		68 063,00		68 063,00		68 063,00	99 795,00	31 732,00	54 299,96
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	50 868,00	5 086,00	55 954,00		55 954,00		55 954,00		55 954,00	61 040,00	5 086,00	70 538,13
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	10 756,00		10 756,00	-4 710,00	6 046,00		6 046,00		6 046,00	10 756,00	4 710,00	1 241,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	120 334,00	44 850,00	165 184,00		165 184,00		165 184,00		165 184,00	210 034,00	44 850,00	110 940,82
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	11 892,00	10 286,00	22 178,00		22 178,00		22 178,00		22 178,00	32 464,00	10 286,00	11 864,04
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	12 000,00	6 500,00	18 500,00	5 000,00	23 500,00		23 500,00		23 500,00	25 000,00	1 500,00	6 797,28
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	5 000,00		5 000,00		5 000,00		5 000,00		5 000,00	5 000,00	0,00	
		4260	Zakup energii	2 000,00	3 000,00	5 000,00		5 000,00		5 000,00		5 000,00	8 000,00	3 000,00	
			4270	Zakup usług remontowych									0,00	0,00	
		4280	Zakup usług zdrowotnych	1 100,00	100,00	1 200,00		1 200,00		1 200,00		1 200,00	1 300,00	100,00	120,00

		4300	Zakup usług pozostałych	17 600,00	2 400,00	20 000,00	4 000,00	24 000,00		24 000,00		24 000,00	24 000,00	0,00	17 564,74
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	195 000,00		195 000,00		195 000,00		195 000,00		195 000,00	195 000,00	0,00	182 307,72
		4410	Podróże służbowe krajowe	500,00	100,00	600,00		600,00		600,00		600,00	700,00	100,00	80,50
		4430	Różne opłaty i składki	500,00		500,00		500,00		500,00		500,00	500,00	0,00	
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	37 640,00	14 883,00	52 523,00		52 523,00		52 523,00		52 523,00	67 406,00	14 883,00	52 523,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	3 920,00		3 920,00		3 920,00		3 920,00		3 920,00	3 920,00	0,00	
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	475 007,39	57 000,00	532 007,39		532 007,39		532 007,39	76 000,00	608 007,39	608 007,39	0,00	694 637,46
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	49 504,00	7 232,00	56 736,00	16 192,00	72 928,00		72 928,00		72 928,00	72 928,00	0,00	39 541,79
	80104		Przedszkola	2 537 907,22	69 189,47	2 607 096,69	-7 714,00	2 599 382,69	0,00	2 599 382,69	672 000,00	3 271 382,69	3 505 367,69	233 985,00	2 207 046,42
		295	Zwrot			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	2 216,22

				0	niewykorzystanych dotacji oraz płatności												
			3020		Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	100 254,00	53 062,00	153 316,00		153 316,0 0		153 316,0 0		153 316,00	206 378,00	53 062,00	89 706,31
			4010		Wynagrodzenia osobowe pracowników	267 279,00	52 379,47	319 658,47		319 658,4 7		319 658,4 7		319 658,47	372 084,47	52 426,00	263 405,52
			4040		Dodatkowe wynagrodzenie roczne	23 592,00		23 592,00	5 452,00	29 044,0 0		29 044,0 0		29 044,00	29 044,00	0,00	18 639,25
			4110		Składki na ubezpieczenia społeczne	342 862,00	69 650,00	412 512,00		412 512,0 0		412 512,0 0		412 512,00	482 162,00	69 650,00	198 989,62
			4120		Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	47 054,00	9 197,00	56 251,00		56 251,0 0		56 251,0 0		56 251,00	65 448,00	9 197,00	25 431,35
			4170		Wynagrodzenia bezosobowe	1 000,00		1 000,00		1 000,0 0		1 000,0 0		1 000,00	1 000,00	0,00	
			4210		Zakup materiałów i wyposażenia	40 000,00		40 000,00		40 000,0 0		40 000,0 0		40 000,00	40 000,00	0,00	8 020,20
			4240		Zakup środków dydaktycznych i książek	6 500,00		6 500,00		6 500,0 0		6 500,0 0		6 500,00	6 500,00	0,00	
			4260		Zakup energii	66 500,00	13 500,00	80 000,00		80 000,0 0		80 000,0 0		80 000,00	93 500,00	13 500,00	43 569,68
				427 0	Zakup usług remontowych										0,00	0,00	

		4280	Zakup usług zdrowotnych	2 740,00		2 740,00		2 740,00		2 740,00		2 740,00	2 740,00	0,00	500,00
		4300	Zakup usług pozostałych	21 700,00		21 700,00	22 984,00	44 684,00		44 684,00		44 684,00	44 684,00	0,00	12 961,96
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	200 000,00		200 000,00		200 000,00		200 000,00		200 000,00	200 000,00	0,00	192 586,81
		4350	Zakup towarów(w szczególności materiałów, leków, żywności) w związku z pomocą obywatelom Ukrainy			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	6 992,46
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1 600,00		1 600,00		1 600,00		1 600,00		1 600,00	1 600,00	0,00	503,46
		4370	Zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	2 433,05
		4410	Podróże służbowe krajowe	600,00		600,00		600,00		600,00		600,00	600,00	0,00	
		4430	Różne opłaty i składki	3 500,00		3 500,00		3 500,00		3 500,00		3 500,00	3 500,00	0,00	432,63

								0		0					
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	110 963,00	-21 599,00	89 364,00		89 364,0 0		89 364,0 0		89 364,00	89 364,00	0,00	89 364,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	5 400,00		5 400,00		5 400,0 0		5 400,0 0		5 400,00	5 400,00	0,00	675,20
		474 0	Wynagrodzenia i uposażenia wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy		2 000,00	2 000,00		2 000,0 0		2 000,0 0		2 000,00	2 000,00	0,00	28 748,35
		475 0	Wynagrodzenia nauczycieli wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	3 810,36
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	1 180 887,22	-110 000,00	1 070 887,22		1 070 887,2 2		1 070 887,2 2	672 000,00	1 742 887,22	1 742 887,22	0,00	1 121 400,79
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	115 476,00		115 476,00	-36 150,00	79 326,0 0		79 326,0 0		79 326,00	115 476,00	36 150,00	76 703,54
		485 0	Składki i inne pochodne od wynagrodzeń pracowników wypłacanych w		1 000,00	1 000,00		1 000,0 0		1 000,0 0		1 000,00	1 000,00	0,00	6 556,04

					związku z pomocą obywatelom Ukrainy												
				605 0	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	13 399,62
	80106				Inne formy wychowania przedszkolnego	527 977,41	-7 611,13	520 366,28	3 882,00	524 248,2 8	0,00	524 248,2 8	84 000,00	608 248,28	627 593,28	19 345,00	441 818,52
			3020		Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	37 070,00		37 070,00		37 070,0 0		37 070,0 0		37 070,00	37 070,00	0,00	29 286,79
			4010		Wynagrodzenia osobowe pracowników	50 387,00		50 387,00		50 387,0 0		50 387,0 0		50 387,00	50 387,00	0,00	
			4040		Dodatkowe wynagrodzenie roczne	4 283,00		4 283,00	-4 283,00	0,00		0,00		0,00	4 283,00	4 283,00	1 861,50
			4110		Składki na ubezpieczenia społeczne	62 558,00		62 558,00		62 558,0 0		62 558,0 0		62 558,00	62 558,00	0,00	49 071,48
			4117		Składki na ubezpieczenia społeczne	1 488,11		1 488,11		1 488,1 1		1 488,1 1		1 488,11	1 488,11	0,00	138,40
			4119		Składki na ubezpieczenia społeczne	594,34		594,34		594,3 4		594,3 4		594,34	594,34	0,00	59,80
			4120		Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	8 301,00	2 123,00	10 424,00		10 424,0 0		10 424,0 0		10 424,00	12 547,00	2 123,00	3 233,94
			4127		Składki na	213,21		213,21		213,2		213,2		213,21	213,21	0,00	15,31

			Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy					1		1					
		4129	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	85,16		85,16		85,16		85,16		85,16	85,16	0,00	3,76
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	100,00		100,00		100,0 0		100,0 0		100,00	100,00	0,00	
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6 000,00	1 000,00	7 000,00	5 000,00	12 000,0 0		12 000,0 0		12 000,00	12 000,00	0,00	3 746,34
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	3 000,00		3 000,00		3 000,0 0		3 000,0 0		3 000,00	3 000,00	0,00	516,60
		424 9	Zakup środków dydaktycznych i książek			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	15 860,50
		4260	Zakup energii	1 000,00	9 000,00	10 000,00		10 000,0 0		10 000,0 0		10 000,00	19 000,00	9 000,00	681,19
		427 0	Zakup usług remontowych										0,00	0,00	
		4280	Zakup usług zdrowotnych	700,00	300,00	1 000,00		1 000,0 0		1 000,0 0		1 000,00	1 300,00	300,00	
		4300	Zakup usług pozostałych	25 000,00		25 000,00		25 000,0 0		25 000,0 0		25 000,00	25 000,00	0,00	20 565,51
		4307	Zakup usług pozostałych	5 182,00		5 182,00		5 182,0 0		5 182,0 0		5 182,00	5 182,00	0,00	1 370,00
		4410	Podróże służbowe	100,00		100,00		100,0		100,0		100,00	100,00	0,00	

			krajowe					0		0					
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	24 821,00	2 661,00	27 482,00		27 482,0 0		27 482,0 0		27 482,00	30 143,00	2 661,00	24 485,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	700,00		700,00		700,0 0		700,0 0		700,00	700,00	0,00	
		4709	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	399,00
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	265 755,81	-26 838,13	238 917,68		238 917,6 8		238 917,6 8	84 000,00	322 917,68	322 917,68	0,00	270 786,53
		4797	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	7 001,08		7 001,08		7 001,0 8		7 001,0 8		7 001,08	7 001,08	0,00	1 854,42
		4799	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	3 475,70		3 475,70		3 475,7 0		3 475,7 0		3 475,70	3 475,70	0,00	796,87
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	20 162,00	4 143,00	24 305,00	3 165,00	27 470,0 0		27 470,0 0		27 470,00	28 448,00	978,00	17 085,58
	80107		Świetlice szkolne	712 470,00	76 869,00	789 339,00	-4 473,00	784 866,0 0	0,00	784 866,0 0	0,00	784 866,00	869 399,00	84 533,00	596 985,27
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	36 697,00	11 950,00	48 647,00		48 647,0 0		48 647,0 0		48 647,00	60 597,00	11 950,00	31 919,38

		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	91 119,00	5 445,00	96 564,00		96 564,00		96 564,00		102 009,00	5 445,00	63 144,33
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	11 693,00	2 082,00	13 775,00		13 775,00		13 775,00		15 857,00	2 082,00	6 677,58
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	6 500,00	1 000,00	7 500,00		7 500,00		7 500,00		8 500,00	1 000,00	1 112,41
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	3 000,00	500,00	3 500,00		3 500,00		3 500,00		4 000,00	500,00	
		4280	Zakup usług zdrowotnych	750,00		750,00		750,00		750,00		750,00	0,00	
		4300	Zakup usług pozostałych	1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00	0,00	
		4410	Podróże służbowe krajowe	200,00		200,00		200,00		200,00		200,00	0,00	
		4430	Różne opłaty i składki	1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00	0,00	
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	30 010,00	-3 191,00	26 819,00		26 819,00		26 819,00		26 819,00	0,00	26 819,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2 445,00		2 445,00		2 445,00		2 445,00		2 445,00	0,00	

			471 0	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	57,86
		4790		Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	491 396,00	56 279,00	547 675,00		547 675,0 0		547 675,0 0		547 675,00	603 954,00	56 279,00	437 167,17
		4800		Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	36 660,00	2 804,00	39 464,00	-4 473,00	34 991,0 0		34 991,0 0		34 991,00	42 268,00	7 277,00	30 087,54
	80113			Dowożenie uczniów do szkół	926 674,00	0,00	926 674,00	0,00	926 674,0 0	0,00	926 674,0 0	0,00	926 674,00	926 674,00	0,00	923 694,49
		4110		Składki na ubezpieczenia społeczne	8 000,00		8 000,00		8 000,0 0		8 000,0 0		8 000,00	8 000,00	0,00	6 061,59
		4120		Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	3 000,00		3 000,00		3 000,0 0		3 000,0 0		3 000,00	3 000,00	0,00	1 595,60
		4170		Wynagrodzenia bezosobowe	155 674,00		155 674,00		155 674,0 0		155 674,0 0		155 674,00	155 674,00	0,00	122 321,93
		4300		Zakup usług pozostałych	760 000,00		760 000,00		760 000,0 0		760 000,0 0		760 000,00	760 000,00	0,00	793 715,37
	80146			Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	62 133,00	0,00	62 133,00	0,00	62 133,0 0	0,00	62 133,0 0	0,00	62 133,00	62 133,00	0,00	20 468,50
		4700		Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu	62 133,00		62 133,00		62 133,0 0		62 133,0 0		62 133,00	62 133,00	0,00	12 172,50

				służby cywilnej												
			470 9	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	8 296,00
	80148			Stołówki szkolne i przedszkolne	1 367 706,00	149 157,00	1 516 863,00	3 024,00	1 519 887,0 0	0,00	1 519 887,0 0	0,00	1 519 887,00	1 669 044,00	149 157,00	1 257 444,17
		3020		Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	500,00		500,00		500,00		500,00		500,00	500,00	0,00	1 684,00
		4010		Wynagrodzenia osobowe pracowników	989 026,00	144 548,00	1 133 574,00		1 133 574,00		1 133 574,00		1 133 574,00	1 278 122,00	144 548,00	954 534,52
		4040		Dodatkowe wynagrodzenie roczne	81 104,00		81 104,00	3 024,00	84 128,00		84 128,00		84 128,00	84 128,00	0,00	66 314,03
		4110		Składki na ubezpieczenia społeczne	205 748,00	4 605,00	210 353,00		210 353,00		210 353,00		210 353,00	214 958,00	4 605,00	147 243,00
		4120		Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	28 348,00		28 348,00		28 348,00		28 348,00		28 348,00	28 348,00	0,00	17 627,32
		4210		Zakup materiałów i wyposażenia	14 000,00		14 000,00		14 000,00		14 000,00		14 000,00	14 000,00	0,00	29 937,30
		4260		Zakup energii	800,00		800,00		800,00		800,00		800,00	800,00	0,00	220,00
			427 0	Zakup usług remontowych										0,00	0,00	

		4280	Zakup usług zdrowotnych	800,00		800,00		800,00		800,00		800,00	800,00	0,00	
		4300	Zakup usług pozostałych	7 000,00		7 000,00		7 000,00		7 000,00		7 000,00	7 000,00	0,00	
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	39 880,00	4,00	39 884,00		39 884,00		39 884,00		39 884,00	39 888,00	4,00	39 884,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	500,00		500,00		500,00		500,00		500,00	500,00	0,00	
	80149		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	287 335,69	63 263,00	350 598,69	13 476,00	364 074,69	0,00	364 074,69	4 000,00	368 074,69	431 762,88	63 688,19	230 362,50
		2590	Dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej	127 515,88		127 515,88		127 515,88		127 515,88		127 515,88	127 515,88	0,00	45 990,70

			jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną												
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	4 000,00	1 050,00	5 050,00	5 000,00	10 050,00		10 050,00		10 050,00	10 050,00	0,00	5 223,09
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	64 805,00	2 000,00	66 805,00		66 805,00		66 805,00		66 805,00	68 805,00	2 000,00	89 907,63
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	15 500,00		15 500,00	-15 500,00	0,00		0,00		0,00	15 500,00	15 500,00	5 859,72
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	16 700,00	7 200,00	23 900,00	8 000,00	31 900,00		31 900,00		31 900,00	31 900,00	0,00	24 052,63
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	3 500,00	430,00	3 930,00	2 000,00	5 930,00		5 930,00		5 930,00	5 930,00	0,00	2 767,09
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00	400,00	1 400,00		1 400,00		1 400,00		1 400,00	1 800,00	400,00	
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	500,00		500,00		500,00		500,00		500,00	500,00	0,00	
		4260	Zakup energii	1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00	1 000,00	0,00	

								0		0					
		4280	Zakup usług zdrowotnych	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	100,00	0,00	10,00
		4300	Zakup usług pozostałych	500,00		500,00		500,00		500,00		500,00	500,00	0,00	
		4410	Podróże służbowe krajowe	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	100,00	0,00	
		4430	Różne opłaty i składki	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	100,00	0,00	
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	3 400,00	4 283,00	7 683,00		7 683,00		7 683,00		7 683,00	11 966,00	4 283,00	8 821,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	100,00		100,00		100,00		100,00		100,00	100,00	0,00	
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	120,00		120,00		120,00		120,00		120,00	120,00	0,00	
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	46 394,81	47 900,00	94 294,81	7 000,00	101 294,81		101 294,81	4 000,00	105 294,81	146 800,00	41 505,19	47 405,80
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie roczne nauczycieli	2 000,00		2 000,00	6 976,00	8 976,00		8 976,00		8 976,00	8 976,00	0,00	324,84
	80150		Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i	1 753 185,88	172 837,00	1 926 022,88	-22 822,00	1 903 200,88	0,00	1 903 200,88	0,00	1 903 200,88	2 082 740,88	179 540,00	1 462 504,85

			metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych												
		2590	Dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną	681 214,88		681 214,88		681 214,8 8		681 214,8 8		681 214,88	681 214,88	0,00	617 342,39
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	35 363,00	3 000,00	38 363,00		38 363,0 0		38 363,0 0		38 363,00	41 363,00	3 000,00	27 501,22
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	209 410,00	136 713,00	346 123,00		346 123,0 0		346 123,0 0		346 123,00	346 123,00	0,00	191 553,59
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	21 987,00		21 987,00	-5 363,00	16 624,0 0		16 624,0 0		16 624,00	21 987,00	5 363,00	16 286,75
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	138 291,00	29 858,00	168 149,00		168 149,0 0		168 149,0 0		168 149,00	198 007,00	29 858,00	91 501,19
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	19 820,00	2 008,00	21 828,00		21 828,0 0		21 828,0 0		21 828,00	23 836,00	2 008,00	10 254,83

		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 000,00		1 000,00		1 000,00		1 000,00	1 000,00	0,00	
		4240	Zakup środków dydaktycznych i książek	8 600,00		8 600,00		8 600,00		8 600,00	8 600,00	0,00	
		4260	Zakup energii	3 000,00		3 000,00		3 000,00		3 000,00	3 000,00	0,00	
		4280	Zakup usług zdrowotnych	1 030,00		1 030,00		1 030,00		1 030,00	1 030,00	0,00	10,00
		4300	Zakup usług pozostałych	18 000,00		18 000,00		18 000,00		18 000,00	18 000,00	0,00	11 340,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	50 383,00	-15 086,00	35 297,00		35 297,00		35 297,00	35 297,00	0,00	35 297,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	3 984,00		3 984,00		3 984,00		3 984,00	3 984,00	0,00	
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	600,00		600,00	1 000,00	1 000,00		1 000,00	1 000,00	0,00	626,86
		4790	Wynagrodzenia osobowe nauczycieli	512 102,00	14 067,00	526 169,00		526 169,00		526 169,00	644 744,00	118 575,00	442 710,48
		4800	Dodatkowe wynagrodzenie	48 401,00	2 277,00	50 678,00	-18 459,00	32 219,00		32 219,00	52 955,00	20 736,00	18 080,54

				roczne nauczycieli					0		0					
		80153				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	114 581,55
			259 0	Dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	18 001,99
			421 0	Zakup materiałów i wyposażenia			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	1 162,51
			424 0	Zakup środków dydaktycznych i książek			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	95 417,05
		80195		Pozostała działalność	294 053,00	-20 911,00	273 142,00	0,00	273 142,0 0	0,00	273 142,0 0	0,00	273 142,00	273 142,00	0,00	273 099,70
			4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	294 053,00	-20 911,00	273 142,00		273 142,0 0		273 142,0 0		273 142,00	273 142,00	0,00	273 045,00
			452 0	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego			0,00		0,00		0,00		0,00		0,00	54,70

851			Ochrona zdrowia	256 693,93	0,00	256 693,93	0,00	256 693,93	0,00	256 693,93	0,00	256 693,93			299 504,03
	85153		Zwalczanie narkomanii	5 000,00	0,00	5 000,00	0,00	5 000,00	0,00	5 000,00	0,00	5 000,00	0,00	0,00	2 600,00
		4300	Zakup usług pozostałych	5 000,00		5 000,00		5 000,00		5 000,00		5 000,00			2 600,00
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	213 593,93	0,00	213 593,93	0,00	213 593,93	0,00	213 593,93	0,00	213 593,93			283 701,72
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	10 100,00		10 100,00		10 100,00		10 100,00		10 100,00			5 924,14
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 300,00		1 300,00		1 300,00		1 300,00		1 300,00			464,23
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	83 000,00		83 000,00		83 000,00		83 000,00		83 000,00			172 714,84
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	19 143,93		19 143,93		19 143,93		19 143,93		19 143,93			4 403,75
		4300	Zakup usług pozostałych	98 000,00		98 000,00		98 000,00		98 000,00		98 000,00			99 744,76
		4410	Podróże służbowe krajowe	50,00		50,00		50,00		50,00		50,00			
		4700	Szkolenia pracowników niebędących	2 000,00		2 000,00		2 000,00		2 000,00		2 000,00			450,00

				członkami korpusu służby cywilnej											
	85195			Pozostała działalność	38 100,00	0,00	38 100,00	0,00	38 100,0 0	0,00	38 100,0 0	0,00	38 100,00		13 202,31
			295 0	Zwrot niewykorzystanych dotacji oraz płatności			0,00		0,00		0,00		0,00		400,00
			421 0	Zakup materiałów i wyposażenia			0,00		0,00		0,00		0,00		1 000,00
		4300		Zakup usług pozostałych	38 100,00		38 100,00		38 100,0 0		38 100,0 0		38 100,00		11 802,31
852				Pomoc społeczna	4 332 667,40	2 708,80	4 335 376,20	1 290,00	4 336 666,2 0	-2 708,80	4 333 957,4 0	0,00	4 333 957,40		4 331 460,00
	85202			Domy pomocy społecznej	850 883,00	0,00	850 883,00	0,00	850 883,0 0	0,00	850 883,0 0	0,00	850 883,00		657 755,04
		4330		Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	850 883,00		850 883,00		850 883,0 0		850 883,0 0		850 883,00		657 755,04
	85203			Ośrodki wsparcia	65 000,00	0,00	65 000,00	0,00	65 000,0 0	0,00	65 000,0 0	0,00	65 000,00		81 693,94
			401 0	Wynagrodzenia osobowe pracowników			0,00		0,00		0,00		0,00		6 750,00

			411 0	Składki na ubezpieczenia społeczne			0,00		0,00		0,00		0,00			1 178,57
			412 0	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy			0,00		0,00		0,00		0,00			165,37
		4330		Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	65 000,00		65 000,00		65 000,0 0		65 000,0 0		65 000,00			73 600,00
	85205			Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	7 150,00	0,00	7 150,00	0,00	7 150,0 0	0,00	7 150,0 0	0,00	7 150,00			6 455,75
		4010		Wynagrodzenia osobowe pracowników	3 335,00		3 335,00		3 335,0 0		3 335,0 0		3 335,00			4 793,96
		4110		Składki na ubezpieczenia społeczne	583,00		583,00		583,0 0		583,0 0		583,00			837,03
		4120		Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	81,00		81,00		81,00		81,00		81,00			117,45
		4210		Zakup materiałów i wyposażenia	2 301,00		2 301,00		2 301,0 0		2 301,0 0		2 301,00			235,00
		4300		Zakup usług pozostałych	350,00		350,00		350,0 0		350,0 0		350,00			135,31

		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	500,00		500,00		500,00		500,00		500,00			337,00
	85213		Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	72 447,00	0,00	72 447,00	0,00	72 447,00	0,00	72 447,00	0,00	72 447,00			61 632,41
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	72 447,00		72 447,00		72 447,00		72 447,00		72 447,00			61 632,41
	85214		Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	218 800,00	0,00	218 800,00	0,00	218 800,00	0,00	218 800,00	0,00	218 800,00			121 638,32
		2910	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem	2 400,00		2 400,00		2 400,00		2 400,00		2 400,00			515,35

			lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości											
		3110	Świadczenia społeczne	210 400,00		210 400,00		210 400,0 0		210 400,0 0		210 400,00		121 122,97
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 500,00		1 500,00		1 500,0 0		1 500,0 0		1 500,00		
		4300	Zakup usług pozostałych	4 500,00		4 500,00		4 500,0 0		4 500,0 0		4 500,00		
	85215		Dodatki mieszkaniowe	15 000,00	0,00	15 000,00	0,00	15 000,0 0	0,00	15 000,0 0	0,00	15 000,00		467 797,52
		3110	Świadczenia społeczne	15 000,00		15 000,00		15 000,0 0		15 000,0 0		15 000,00		448 210,98
		401 0	Wynagrodzenia osobowe pracowników			0,00		0,00		0,00		0,00		11 014,95
		411 0	Składki na ubezpieczenia społeczne			0,00		0,00		0,00		0,00		1 923,21
		412 0	Składki na Fundusz Pracy			0,00		0,00		0,00		0,00		269,87

					oraz Fundusz Solidarnościowy												
				421 0	Zakup materiałów i wyposażenia			0,00		0,00		0,00		0,00			5 433,41
				430 0	Zakup usług pozostałych			0,00		0,00		0,00		0,00			46,10
				470 0	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej			0,00		0,00		0,00		0,00			899,00
	85216				Zasiłki stałe	905 940,00	0,00	905 940,00	0,00	905 940,0 0	0,00	905 940,0 0		905 940,00			729 283,17
			2910		Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	10 000,00		10 000,00		10 000,0 0		10 000,0 0		10 000,00			4 811,83
			3110		Świadczenia społeczne	895 940,00		895 940,00		895 940,0 0		895 940,0 0		895 940,00			724 471,34
	85219				Ośrodki pomocy	1 104	0,00	1 104	0,00	1 104	0,00	1 104	0,00	1 104			989

			społecznej	230,00		230,00		230,0 0		230,0 0		230,00			197,80
		291 0	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości				315,86	315,8 6		315,8 6		315,86			
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	12 000,00		12 000,00		12 000,0 0		12 000,0 0		12 000,00			3 914,31
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	744 564,00		744 564,00		744 564,0 0		744 564,0 0		744 564,00			692 175,12
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	62 815,00		62 815,00		62 815,0 0		62 815,0 0		62 815,00			43 307,47
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	121 239,00		121 239,00		121 239,0 0		121 239,0 0		121 239,00			112 272,26
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	17 013,00		17 013,00		17 013,0 0		17 013,0 0		17 013,00			16 539,13

		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	29 000,00		29 000,00		29 000,00		29 000,00			20 260,53
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	35 000,00		35 000,00		35 000,00		35 000,00			30 072,82
		4280	Zakup usług zdrowotnych	1 200,00		1 200,00		1 200,00		1 200,00			1 235,00
		4300	Zakup usług pozostałych	55 000,00		55 000,00	-315,86	54 684,14		54 684,14			45 075,52
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	950,00		950,00		950,00		950,00			776,25
		4410	Podróże służbowe krajowe	800,00		800,00		800,00		800,00			784,30
		4430	Różne opłaty i składki	650,00		650,00		650,00		650,00			502,00
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	18 129,00		18 129,00		18 129,00		18 129,00			19 240,44
		4480	Podatek od nieruchomości	850,00		850,00		850,00		850,00			722,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego			0,00		0,00		0,00			320,65
		4700	Szkolenia pracowników niebędących	5 000,00		5 000,00		5 000,00		5 000,00			2 000,00

			członkami korpusu służby cywilnej												
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	20,00		20,00		20,00		20,00		20,00			
	85220		Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	500,00	0,00	500,00	0,00	500,0 0	0,00	500,0 0	0,00	500,00			0,00
		3110	Świadczenia społeczne	500,00		500,00		500,0 0		500,0 0		500,00			
	85228		Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	83 399,00	0,00	83 399,00	0,00	83 399,0 0	0,00	83 399,0 0	0,00	83 399,00			93 879,68
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	803,00		803,00		803,0 0		803,0 0		803,00			2 197,53
		412 0	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy			0,00		0,00		0,00		0,00			79,44
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	14 596,00		14 596,00		14 596,0 0		14 596,0 0		14 596,00			22 767,71
		4300	Zakup usług pozostałych	68 000,00		68 000,00		68 000,0 0		68 000,0 0		68 000,00			68 835,00
	85230		Pomoc w zakresie dożywiania	201 171,00	0,00	201 171,00	0,00	201 171,0	0,00	201 171,0	0,00	201 171,00			231 318,57

								0		0					
		3110	Świadczenia społeczne	201 171,00		201 171,00		201 171,0 0		201 171,0 0		201 171,00			231 318,57
	85295		Pozostała działalność	808 147,40	2 708,80	810 856,20	1 290,00	812 146,2 0	-2 708,80	809 437,4 0	0,00	809 437,40			890 807,80
		2910	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	1 000,00		1 000,00		1 000,0 0		1 000,0 0		1 000,00			
		2950	Zwrot niewykorzystanych dotacji oraz płatności		2 708,80	2 708,80		2 708,8 0	-2 708,80	0,00		0,00			0,01
		3110	Świadczenia społeczne			0,00		0,00		0,00		0,00			454 712,20
		3290	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy			0,00	1 290,00	1 290,0 0		1 290,0 0		1 290,00			1 965,00

					przebywającym na terytorium RP												
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	28 233,00		28 233,00		28 233,00		28 233,00		28 233,00					82 893,15
		4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	94 840,21		94 840,21		94 840,21		94 840,21		94 840,21					67 370,34
		4019	Wynagrodzenia osobowe pracowników	27 861,79		27 861,79		27 861,79		27 861,79		27 861,79					7 529,66
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	6 177,00		6 177,00		6 177,00		6 177,00		6 177,00					3 700,58
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	6 010,00		6 010,00		6 010,00		6 010,00		6 010,00					14 436,79
		4117	Składki na ubezpieczenia społeczne	20 509,74		20 509,74		20 509,74		20 509,74		20 509,74					14 169,89
		4119	Składki na ubezpieczenia społeczne	5 307,26		5 307,26		5 307,26		5 307,26		5 307,26					3 500,10
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	846,00		846,00		846,00		846,00		846,00					2 192,89
		4127	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	2 878,67		2 878,67		2 878,67		2 878,67		2 878,67					1 595,37
		4129	Składki na Fundusz Pracy	744,73		744,73		744,73		744,73		744,73					227,93

			oraz Fundusz Solidarnościowy											
		4177	Wynagrodzenia bezosobowe	35 570,48		35 570,48		35 570,48		35 570,48				22 556,63
		4179	Wynagrodzenia bezosobowe	8 775,52		8 775,52		8 775,52		8 775,52				4 901,05
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	30 812,00		30 812,00		30 812,00		30 812,00				34 615,84
		4217	Zakup materiałów i wyposażenia	86 349,20		86 349,20		86 349,20		86 349,20				26 048,22
		4219	Zakup materiałów i wyposażenia	9 650,80		9 650,80		9 650,80		9 650,80				7 541,28
		4260	Zakup energii	500,00		500,00		500,00		500,00				115,22
		4280	Zakup usług zdrowotnych	500,00		500,00		500,00		500,00				92,00
		4300	Zakup usług pozostałych	46 000,00		46 000,00		46 000,00		46 000,00				101 924,73
		4307	Zakup usług pozostałych	347 328,89		347 328,89		347 328,89		347 328,89				31 029,88
		4309	Zakup usług pozostałych	44 819,11		44 819,11		44 819,11		44 819,11				3 468,07
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjny	1 200,00		1 200,00		1 200,00		1 200,00				921,60

			ch												
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 713,00		1 713,00		1 713,0 0		1 713,0 0		1 713,00			2 731,37
		4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	500,00		500,00		500,0 0		500,0 0		500,00			
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej			0,00		0,00		0,00		0,00			568,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	20,00		20,00		20,00		20,00		20,00			
853			Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	10 000,00	-5 000,00	5 000,00	0,00	5 000,0 0	0,00	5 000,0 0	0,00	5 000,00			65 516,00

			85395		Pozostała działalność	10 000,00	-5 000,00	5 000,00	0,00	5 000,00	0,00	5 000,00			65 516,00
				236 0	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego		-5 000,00	-5 000,00		-5 000,00		-5 000,00			
				311 0	Świadczenia społeczne			0,00		0,00		0,00			3 000,00
				328 0	Świadczenia związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy			0,00		0,00		0,00			62 120,00
				4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10 000,00		10 000,00		10 000,00		10 000,00			60,00
				435 0	Zakup towarów(w szczególności materiałów, leków, żywności) w			0,00		0,00		0,00			336,00

					związku z pomocą obywatelom Ukrainy												
85 4						0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				74 361,14
		8541 5				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				74 361,14
			326 0	Inne formy pomocy dla uczniów			0,00		0,00		0,00		0,00				74 361,14
855				Rodzina	8 998 315,00	0,00	8 998 315,00	6 499,00	9 004 814,0 0	2 708,80	9 007 522,8 0	0,00	9 007 522,80				11 057 720,54
	85501			Świadczenie wychowawcze	15 000,00	0,00	15 000,00	0,00	15 000,0 0	0,00	15 000,0 0	0,00	15 000,00				4 639,30
		2910		Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	10 000,00		10 000,00		10 000,0 0		10 000,0 0		10 000,00				4 398,44

		4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	5 000,00		5 000,00		5 000,00		5 000,00		5 000,00			240,86
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	8 666 080,00	0,00	8 666 080,00	0,00	8 666 080,00	0,00	8 666 080,00	0,00	8 666 080,00			10 630 102,10
		2910	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z	60 000,00		60 000,00		60 000,00		60 000,00		60 000,00			49 312,24

			naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości											
		3110	Świadczenia społeczne	8 000 000,00		8 000 000,00		8 000 000,0 0		8 000 000,0 0		8 000 000,00		8 862 092,18
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	159 111,00		159 111,00		159 111,0 0		159 111,0 0		159 111,00		206 715,37
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	13 392,00		13 392,00		13 392,0 0		13 392,0 0		13 392,00		11 148,99
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	375 829,00		375 829,00		375 829,0 0		375 829,0 0		375 829,00		1 443 803,60
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	4 228,00		4 228,00		4 228,0 0		4 228,0 0		4 228,00		4 705,81
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	4 800,00		4 800,00		4 800,0 0		4 800,0 0		4 800,00		13 280,34
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	8 200,00		8 200,00		8 200,0 0		8 200,0 0		8 200,00		6 370,51
		4280	Zakup usług zdrowotnych	700,00		700,00		700,0 0		700,0 0		700,00		
		4300	Zakup usług	21 605,00		21 605,00		21		21		21		22 992,35

			pozostałych				605,00		605,00		605,00			
		4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	150,00		150,00	150,00		150,00		150,00			135,30
		4410	Podróże służbowe krajowe	200,00		200,00	200,00		200,00		200,00			
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	4 835,00		4 835,00	4 835,00		4 835,00		4 835,00			4 834,28
		4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	10 000,00		10 000,00	10 000,00		10 000,00		10 000,00			3 744,13
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	3 000,00		3 000,00	3 000,00		3 000,00		3 000,00			967,00
		4710	Wpłaty na PPK	30,00		30,00	30,00		30,00		30,00			

			finansowane przez podmiot zatrudniający												
	85503		Karta Dużej Rodziny	613,00	0,00	613,00	0,00	613,00	0,00	613,00	0,00	613,00			756,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	613,00		613,00		613,00		613,00		613,00			456,00
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej			0,00		0,00		0,00		0,00			300,00
	85504		Wspieranie rodziny	104 562,00	0,00	104 562,00	0,00	104 562,00	0,00	104 562,00	0,00	104 562,00			107 445,31
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	73 622,00		73 622,00		73 622,00		73 622,00		73 622,00			78 272,68
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	6 331,00		6 331,00		6 331,00		6 331,00		6 331,00			4 843,37
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	13 961,00		13 961,00		13 961,00		13 961,00		13 961,00			15 080,12
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	1 960,00		1 960,00		1 960,00		1 960,00		1 960,00			2 125,06
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	250,00		250,00		250,00		250,00		250,00			268,00
		4300	Zakup usług pozostałych			0,00		0,00		0,00		0,00			38,14
		4410	Podróże służbowe	3 000,00		3 000,00		3 000,00		3 000,00		3 000,00			4 193,80

			krajowe					000,0 0		000,0 0					
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2 418,00		2 418,00		2 418,0 0		2 418,0 0		2 418,00			2 417,14
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	3 000,00		3 000,00		3 000,0 0		3 000,0 0		3 000,00			207,00
		4710	Wpłaty na PPK finansowane przez podmiot zatrudniający	20,00		20,00		20,00		20,00		20,00			
	85508		Rodziny zastępcze	25 000,00	0,00	25 000,00	0,00	25 000,0 0	0,00	25 000,0 0	0,00	25 000,00			23 009,78
		4330	Zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	25 000,00		25 000,00		25 000,0 0		25 000,0 0		25 000,00			23 009,78
	85510		Działalność placówek opiekuńczo- wychowawczych	500,00	0,00	500,00	0,00	500,0 0	0,00	500,0 0	0,00	500,00			0,00
		3110	Świadczenia społeczne	500,00		500,00		500,0 0		500,0 0		500,00			
	85513		Składki na ubezpieczenie	180 060,00	0,00	180 060,00	0,00	180 060,0	0,00	180 060,0	0,00	180 060,00			245 147,17

			zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów					0		0					
		4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	180 060,00		180 060,00		180 060,0 0		180 060,0 0		180 060,00			245 147,17
	85595		Pozostała działalność	6 500,00	0,00	6 500,00	6 499,00	12 999,0 0	2 708,80	15 707,8 0	0,00	15 707,80			46 620,88
		2910	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	5 000,00		5 000,00	-2 708,80	2 291,2 0	2 708,80	5 000,0 0		5 000,00			124,00
		295 0	Zwrot niewykorzystanych dotacji oraz				2 708,80	2 708,8 0		2 708,8 0		2 708,80			

					płatności												
				329 0	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP			0,00	6 310,00	6 310,0 0		6 310,0 0		6 310,00			38 853,32
				3110	Świadczenia społeczne	500,00		500,00		500,0 0		500,0 0		500,00			
				437 0	Zakup usług związanych z pomocą obywatelom Ukrainy			0,00	189,00	189,0 0		189,0 0		189,00			1 354,20
				4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	1 000,00		1 000,00		1 000,0 0		1 000,0 0		1 000,00			2,68
				486 0	Pozostałe wydatki bieżące na zadania związane z pomocą			0,00		0,00		0,00		0,00			6 286,68

					obywatelom Ukrainy												
900					Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 852 754,50	5 467 332,54	9 320 087,04	0,00	9 320 087,04	190 000,00	9 510 087,04	-145 528,52	9 364 558,52			6 529 131,98
	90001				Gospodarka ściekowa i ochrona wód	10 000,00	5 223 484,54	5 233 484,54	0,00	5 233 484,54	0,00	5 233 484,54	0,00	5 233 484,54			3 444,48
		4260			Zakup energii	5 000,00		5 000,00		5 000,00		5 000,00		5 000,00			3 444,48
		4520			Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	5 000,00	-2 000,00	3 000,00		3 000,00		3 000,00		3 000,00			
			601 0		Wydatki na zakup i objęcie udziałów		5 225 484,54	5 225 484,54		5 225 484,54		5 225 484,54		5 225 484,54			
	90002				Gospodarka odpadami komunalnymi	2 090 754,50	200 000,00	2 290 754,50	0,00	2 290 754,50	160 000,00	2 450 754,50	0,00	2 450 754,50			2 345 531,78
		3020			Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 200,00		1 200,00		1 200,00		1 200,00		1 200,00			
		4010			Wynagrodzenia osobowe pracowników	115 403,80		115 403,80		115 403,80		115 403,80		115 403,80			115 465,11
		4040			Dodatkowe wynagrodzenie roczne	8 511,78	488,22	9 000,00	775,43	9 775,43		9 775,43		9 775,43			2 837,26
		4110			Składki na	19 848,03		19 848,03		19		19		19			19 835,37

			ubezpieczenia społeczne					848,03		848,03							
		4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy	2 950,00		2 950,00		2 950,00		2 950,00							2 860,55
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	1 499,39	-488,22	1 011,17		1 011,17		1 011,17							811,80
		4280	Zakup usług zdrowotnych	500,00		500,00		500,00		500,00							296,00
		4300	Zakup usług pozostałych	1 933 641,50	200 000,00	2 133 641,50		2 133 641,50	160 000,00	2 293 641,50							2 199 551,58
		4410	Podróże służbowe krajowe	200,00		200,00		200,00		200,00							105,80
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	5 500,00		5 500,00		5 500,00		5 500,00							3 625,71
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 500,00		1 500,00	-775,43	724,57		724,57							142,60
	90003		Oczyszczanie miast i wsi	270 000,00	0,00	270 000,00	0,00	270 000,00	0,00	270 000,00	0,00						253 941,96
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10 000,00		10 000,00		10 000,00		10 000,00							8 804,04
		4300	Zakup usług pozostałych	260 000,00		260 000,00		260 000,00		260 000,00							245 137,92

			żywności					500,0 0		500,0 0					
		4300	Zakup usług pozostałych	140 000,00		140 000,00		140 000,0 0		140 000,0 0	-40 000,00	100 000,00			58 566,00
	90015		Oświetlenie ulic, placów i dróg	835 000,00	43 848,00	878 848,00	0,00	878 848,0 0	0,00	878 848,0 0	-105 528,52	773 319,48			3 492 936,80
		4260	Zakup energii	650 000,00		650 000,00		650 000,0 0		650 000,0 0	-100 000,00	550 000,00			457 058,35
		4300	Zakup usług pozostałych	185 000,00		185 000,00		185 000,0 0		185 000,0 0	-5 528,52	179 471,48			140 958,45
		605 0	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych		43 848,00	43 848,00		43 848,0 0		43 848,0 0		43 848,00			7 920,00
		637 0	Wydatki jednostek poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych			0,00		0,00		0,00		0,00			2 887 000,00
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie	6 500,00	0,00	6 500,00	0,00	6 500,0 0	0,00	6 500,0 0	0,00	6 500,00			2 500,00

			ze środowiska												
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	2 500,00		2 500,00		2 500,00		2 500,00		2 500,00			2 500,00
		4520	Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	4 000,00		4 000,00		4 000,00		4 000,00		4 000,00			
	90026		Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00	200 000,00			79 894,62
		4300	Zakup usług pozostałych	200 000,00		200 000,00		200 000,00		200 000,00		200 000,00			79 894,62
	90095		Pozostała działalność	220 000,00	0,00	220 000,00	0,00	220 000,00	0,00	220 000,00	0,00	220 000,00			224 133,88
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	10 000,00		10 000,00		10 000,00		10 000,00		10 000,00			7 192,70
		4260	Zakup energii	50 000,00		50 000,00		50 000,00		50 000,00		50 000,00			61 479,61
		4300	Zakup usług pozostałych	125 000,00		125 000,00		125 000,00		125 000,00		125 000,00			104 008,32
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	3 000,00		3 000,00		3 000,00		3 000,00		3 000,00			2 712,00

		4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	2 000,00		2 000,00		2 000,00		2 000,00		2 000,00			
		4430	Różne opłaty i składki	30 000,00		30 000,00		30 000,00		30 000,00		30 000,00			25 336,21
		4590	Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych			0,00		0,00		0,00		0,00			23 305,04
		4600	Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych			0,00		0,00		0,00		0,00			100,00
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 401 200,00	-140 000,00	2 261 200,00	0,00	2 261 200,00	0,00	2 261 200,00	0,00	2 261 200,00			1 907 605,91
	92105		Pozostałe zadania w zakresie kultury	140 000,00	-90 000,00	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00			160 011,86
		2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie	130 000,00	-90 000,00	40 000,00		40 000,00		40 000,00		40 000,00			111 134,94

					zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego											
				411 0	Składki na ubezpieczenia społeczne			0,00		0,00		0,00		0,00		5 444,80
				412 0	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy			0,00		0,00		0,00		0,00		216,80
				417 0	Wynagrodzenia bezosobowe			0,00		0,00		0,00		0,00		36 957,86
			4210		Zakup materiałów i wypożazenia	10 000,00		10 000,00		10 000,0 0		10 000,0 0		10 000,00		2 867,46
				430 0	Zakup usług pozostałych			0,00		0,00		0,00		0,00		3 390,00
	92109				Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	173 500,00	0,00	173 500,00	0,00	173 500,0 0	0,00	173 500,0 0	0,00	173 500,00		172 994,05
			4210		Zakup materiałów i wypożazenia	20 000,00		20 000,00		20 000,0 0		20 000,0 0		20 000,00		14 989,73
			4260		Zakup energii	130 000,00		130 000,00		130 000,0 0		130 000,0 0		130 000,00		109 878,31
			4300		Zakup usług pozostałych	15 000,00		15 000,00		15 000,0 0		15 000,0 0		15 000,00		14 291,84

		4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	5 500,00		5 500,00		5 500,00		5 500,00		5 500,00			5 160,10
		4430	Różne opłaty i składki	3 000,00		3 000,00		3 000,00		3 000,00		3 000,00			2 312,37
		4520	Oplaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego			0,00		0,00		0,00		0,00			61,70
		6230	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych			0,00		0,00		0,00		0,00			26 300,00
	92116		Biblioteki	1 550 000,00	-50 000,00	1 500 000,00	0,00	1 500 000,00	0,00	1 500 000,00	0,00	1 500 000,00			1 550 000,00
		2480	Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury	1 550 000,00	-50 000,00	1 500 000,00		1 500 000,00		1 500 000,00		1 500 000,00			1 550 000,00
	92120		Ochrona zabytków	537	0,00	537	0,00	537	0,00	537	0,00	537			24 600,00

			i opieka nad zabytkami	700,00		700,00		700,0 0		700,0 0		700,00			
		6580	Wydatki inwestycyjne dotyczące obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych	537 700,00		537 700,00		537 700,0 0		537 700,0 0		537 700,00			24 600,00
926			Kultura fizyczna	422 000,00	-110 000,00	312 000,00	0,00	312 000,0 0	0,00	312 000,0 0	0,00	312 000,00			504 356,56
	92101				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	123 330,84
		411 0	Składki na ubezpieczenia społeczne			0,00		0,00		0,00		0,00			1 363,44
		412 0	Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy			0,00		0,00		0,00		0,00			332,52
		417 0	Wynagrodzenia bezosobowe			0,00		0,00		0,00		0,00			19 667,88
		605 0	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych			0,00		0,00		0,00		0,00			101 967,00
	92605		Zadania w zakresie kultury fizycznej	422 000,00	-110 000,00	312 000,00	0,00	312 000,0 0	0,00	312 000,0 0	0,00	312 000,00			380 161,72

[illegible]